

Edini slovenski dnevnik
- v Zedinjenih državah -
Velja za vse leto... \$3.00
- ima 10.000 naročnikov -

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
- in the United States -
Issued every day except
- Sundays and Holidays -

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.
NO. 39. — ŠTEV. 39. NEW YORK, TUESDAY, FEBRUARY 16, 1915. — TOREK, 16. FEBRUARJA, 1915. VOLUME XXIII. — LETNIK XXIII.

NEMCIJA HOČE PRODATI PRIMORSKE SLOVENCE ITALIJI. POGAJANJA MED KNEZOM BUELOWOM IN ITALIJANSKO VLADO. AVSTRIJSKO BRODOVJE OBSTRELJEVALO PRISTANIŠČE BAR.

RUSI SO ZAPUSTILI BUKOVINO IN NAMERAVAJO KONCENTRIRATI SVOJE ČETE NA RUSKEM OZEMLJU. PRI MAZURSKIH JEZERIH SE JE VRŠILA ŽE TRETJA BITKA. ZADNJI NAPAD NA PRZEMYSL V VARŠAVI JE PRENEHALO IZHAJATI VSE ČASOPISJE. — ČRNOGORSKI KRALJ V NEVARNOSTI. OBSTRELJEVANJE ČRNOGORSKEGA PRISTANIŠČA BAR. SPOPADI V MEZOPOTAMIJI. NEMCIJA HOČE ODPOTOVALI ITALIJI TRIDENT IN ZAPADNI DEL PRIMORSKE. RUSKI CAR ODPOTOVAL V CARSKOJE SELO.

Po prvotnem načrtu.
Petrograd, Rusija, 15. febr. — Ker so se morali Rusi umakniti iz Vzhodne Prusije, se bodo sedaj skoraj gotovo oprijeli prvotnega načrta in omejili vse vojaške operacije samo na ruska tla. Sovražnik jim ne bo mogel veliko škodovati, ker je večina železniških prog razdeljenih in ceste so neprimerno za transport.
Častniki ruskega generalnega štaba so mnenja, da Rusija popolnoma reši svojo nalogo, če se omeji na lastno ozemlje in s tem prisili Nemce in Avstrijce, da imajo na vzhodnem bojišču zadostno število vojakov.
Petrograd, Rusija, 15. febr. — Ruski car se je danes vrnil z bojišča v Carskoje selo.

Avstrijska in nemška poročila.
Dunaj, Avstrija, 15. februarja. Avstrijsko vojno ministrstvo naznaja, da so avstrijske čete z naskokom zavzele mesto Nadvorno, ki leži v jugovzhodnem delu Galicije in pognali Ruse proti Stanislavu. Tozadevno poročilo se glasi: — Na Rusko Poljskem in v Galiciji se ni ničesar posebnega pripetilo. Zavzeli smo mesto Nadvorno, ki leži 67 milj severovzhodno od Černovic in pognali Ruse proti Stanislavu, 58 milj jugozapadno od Tarnopola. Na južnem bojišču je položaj neizpremenjen.

Rusi zapustili Bukovino.
Washington, D. C., 15. febr. — Avstro-ogrsko zunanje ministrstvo je sporočilo tukajšnjemu poslanstvu, da so Avstrijci spodili vse Ruse iz Bukovine. To se je zgodilo brez vsakih posebnih bojov.

Natančen popis bojev.
Berlin, Nemčija, 15. februarja. Rusi so bili ob celi galicijski in bukovinski meji strahovito potolčeni. Mi jih še vedno zasledujemo in ne odjenjamo prej, dokler ne zavzamemo vseh ruskih postojank ob meji. Rusi sicer pravijo, da so se zategadelj umaknili, ker hočejo koncentrirati svoje vojaštvo na svojem ozemlju, toda to najbrže ne bo resnica. Kakor vse kaže, hočejo Rusi spraviti svoje vojaštvo na kak prostor, kjer bodo popolnoma na varnem pred Avstriji in Nemei.

Sovražniške čete, ki so prodrle do Tilsita, so se morale umakniti. V severnem delu Rusko-Poljske so prodrle naše čete do Razionsha in z naskokom zavzele nekaj ruskih postojank. Nemci operirajo tudi južno od Mazurskih jezer. Varšava ne bodo poskušali zavzeti, pač jim pa popolnoma zadostuje, če bodo zamogli pregnati Ruse z druge obrambne črte pred Varšavo.

Avstrijsko vojaštvo je dospelo v Černovic, glavno mesto Bukovine. Ruska armada, ki oblega Przemysl, je vprizorila obupen napad, ki je bil najbrže zadnji. Obstreljevanje je trajalo dva dni neprenehoma. Čeravno so napravile ruske kroglice veliko škodo, se trdnjava še ni udala.

Ruske izgube.
Berlin, Nemčija, 15. februarja. General Hindenburg je že v tretji pognal Ruse z nemškega ozemlja. Bitka pri Mazurskih jezerih je bila za sovražnika še pogubnejša, kot sta bili prejšnji dve.

V Varšavi sta zavladale strašne razmere. Živil je jelo primanjkovati, papirja sploh ni moglo več dobiti, tako da so prenehali vsi časopisi izhajati.
V bližini Tuholka prelaza v Karpatih so izgubili Rusi v boju z Avstrije 1000 mož.

Nalezljive bolezni.
Amsterdam, Nizozemsko, 15. februarja. — V mestih in vaseh okoli Lodza, katere so zasedli Nemci, grozno divjajo razne nalezljive bolezni. Najbolj razsaja vročinska bolezen, ki je že zahtevala dosedaj na stotine in stotine žrtev. Cesar Viljem je nameraval priti za nekaj časa v Lodz, pa se je še pravočasno premislil, pa se je še pravočasno premislil, pa se je še pravočasno premislil.

Hitre nemške bojeve operacije.
Petrograd, Rusija, 15. febr. — Mi smo dobro vedeli, da bodo začeli Nemci v Vzhodni Prusiji prodirati, toda to prodiranje se je hitreje izvršilo, kot smo pričakovali. To je za nas sicer brez vsakega pomena, ker se nahajamo v zelo moznih postojankah, s katerih nas sovražnik ne bo mogel tako lahko pregnati.

Takoj v začetku vojne je Nemčija razglasila, da ima 49 armadnih in 45 rezervnih armadnih zborov. Pri tem je vedoma zamolčala najmanj devet ali deset armadnih zborov, kar nas je zelo motilo.

Avstrijsko brodogovje.
Cetinje, Črnogora, 15. febr. — Del avstrijskega brodogovja je zapustil v nedeljo jutraj pristanišče Boko Kotorsko in začel obstreljevati črnogorsko pristanišče Bar. Povzročena škoda je malenkostna.

Črnogorski kralj v nevarnosti.
Cetinje, Črnogora, 15. febr. — Včeraj sta se pojavila nad črnogorskim mestom Rjeka, kjer se je nahajal črnogorski kralj s svojo družino, dva avstrijska zrakoplova in začela metati bombe na hiše. Nekaj bomb je padlo v neposredno bližino kraljevega gradu. V kraljevi družbi je bila kraljica in dve princezini. Rjeka leži v bližini Skutarskega jezera.

Atentat v Sofiji.
Berlin, Nemčija, 15. februarja. Iz Sofije poročajo, da je v dvorani, kjer se je vršila velika dobrodelna zabava, vrgel nekdo na tla bombo, ki je s silnim pokom eksplodirala. Veliko gostov je zadobilo smrtonosne poškodbe. Vlada je prepričana, da so atentat vprizorili Srbi. Atentat je povzročil po celi državi veliko razburjenje. Če ne bo drugače, bodo v teku nekaj dni pregnali vse Srbe iz dežele. Srbi so baje oboroženi z bombami in bodali.

Umazano kramarstvo.
Rim, Italija, 15. febr. — Časopis "Idea Nazionale" naznaja, da si je nemški poslanik v Rimu, knez Buelow, na vse načine prizadeval zaplesti tudi Italijo v vojno, kar se mu pa ni posrečilo. Časopis piše: "Še pred koncem meseca februarja bo nemški poslanik še enkrat pozval Italijo, da naj se pridruži Nemčiji v boju proti zaveznikom. Kot plačilo hoče dati Nemčiji Italiji Trident in oni del Primorske, ki leži zapadno od reke Soče. Italija nadalje lahko zasede Tunis in pomaga Turkom obojiti Egipet. Glavna naloga ita-

lijskega brodogovja je, da prežene iz Jadranskega morja francoske in angleške bojeve ladje." Glede Trsta je rekel nemški poslanik sledeče: "Trsta ne moremo odstopiti Italiji, ker je to pristanišče za Avstrijo in Nemčijo ravno toliko vredno, kot so vredna pljuča za človeka." (Tako torej! Sedaj smo na čistem. Prokletost je že daleč prišla Avstrija, če so začeli nemški knezi v imenu Nemčije prodajati slovensko Primorsko Italijanu. Avstrija je enkrat za vselej izgubila svojo samostojnost. Tudi če zmagata Avstrija in Nemčija, bo Avstrija vedno najponižnejša dekla Nemčije. Ameriški Slovenci na noge, dokler ne bo prepozno! Op. urej.)

Berlin, Nemčija, 15. februarja. "Kölnische Zeitung" naznaja, da ni resnice, da bi Nemčija v Libiji intrigirala proti Italiji. V tem slučaju je ravno nasprotno. Nemčija iz srca privošči Italiji Libijo, kakor tudi Tunis.

Položaj v Egiptu in Mezopotamiji.
Berlin, Nemčija, 15. februarja. Turki so na dveh mestih, v Egiptu in Mezopotamiji, premagali angleške čete. Angleži so nadalje tudi pri Sueškem prekopu doživeli popoln poraz. Turki so pogladi sovražnika pri Serpeum preko prekopa, nakar so Senusi in Beduini zasedli veliko oazo Sivo. Turške čete so zaplenile veliko množino vojnega materiala.

Turško poročilo.
Carigrad, Turčija, 15. febr. — V bližini Korne, Mezopotamija, so se vršili vroči spopadi med angleškimi in našimi četami. Proti večeru smo pognali Angleže v beg. Turki so zavzeli trdnjavo Pirindi in zaplenili preko 500 velblodov.

Napetost med Grško in Turčijo.
Atene, Grška, 15. febr. — Dosedaj so vladali med Grško in Turčijo še precej dobri prijateljski odnosi, zadnje dni so se pa zelo poslabšali. Turki nečesto namreč pod nobenim pogojem dati Grški zadostneje, ker so razžalili njene vojaškega atašee v Carigradu. Grški poslanik se je že vrnil v Atene, dočim je osebo poslaništva še ostalo v Carigradu.

Novo rusko posojilo.
Berlin, Nemčija, 15. februarja. V Milanu v Italiji izhajajoči časopis "Secolo" naznaja, da namerava najeti ruska vlada v Rusiji 500 milijonov posojila. To bo že drugo posojilo, ki ga bo najela vlada v lastni deželi.

Zaplenjenje bakra.
Kodanj, Dansko, 15. februarja. Danes se je tukaj zaplenilo pošiljatev bakra, ki je bil zložen v sed, označen z besedo "sladkor". Aretiralo se je kapitana parnika "Carmen", na katerem se je nahajal tovor. Blago je bilo namenjeno za neko nemško tvrdko.

Nemško slato v Kodanji.
Kodanj, Dansko, 15. februarja. Narodna banka je dobila danes 10,000,000 mark v zlatu od nemške državne banke kot zenačbo nemško-danske trgovske bilance.

Z zapadnega bojišča. Menjajoči se uspehi.

Francozi so se umaknili v dolini reke Lauch in Alzaciji ter izgubili zakop pri St. Eloy.

PRI LA BASSEE.
Pri La Bassee pa so nasprotno napredovali Francozi in njih artilerija je bila uspešna.

Berlin, Nemčija, 15. februarja. V uradnem poročilu generalnega štaba se glasi: "Južno od Ypres, v bližini St. Eloy, smo zavzeli nekako 900 metrov sovražnih zakopov. Protinaskoki so ostali brezuspešni, kakor tudi naskoki sovražnika v distriktu južozapadno od La Bassee. Ujeli smo precej Francozov. Osvojili smo zopet zakop pri Sudelkopf, katerega so izgubili Nemci dne 2. februarja. Nadalje so izpraznili Francozi Rempach.

Paris, Francija, 15. februarja. V današnjem popoldanskem poročilu vojnega ministrstva se izjavlja glede položaja: "V Belgiji so Nemci včeraj brez prestance obstreljevali naše zakope. Naša artilerija je prizadela nemškima možnarjem veliko škodo. Zasedli smo en nemški zakop na cesti iz Bethune v La Bassee in sicer na razdaljo nekako 250 jardov.

V okolici Lens, pri Albert ter med rekama Avre in Oise, nadalje pri Soissons in Verneuil, severozapadno od Vailly, je prišlo večerj od izvanredno ostrih artilerijskih bojev. V Argonih, v smeri proti Bagatelle in Maria Therese, se nadaljuje z bojem. Nemci so skušali prodreti na neki točki med Malancourt in istoimenskim gozdom v Argonih, a se jih je uspešno zavrnulo.

V Lotaringiji se je posrečilo sovražniku zasesti vas Norroy. V sled našega protinaskoka smo potisnili Nemce zopet nekoliko nazaj, vendar pa še vedno vstrajajo v vasi.

Nemci niso včeraj nadaljevali v Vogezih z ofenzivo, s katero so pričeli na obeh straneh reke Lauch, pač pa so obstreljevali naše pozicije na severnem bregu te reke.

Obstreljevanje zakopov.

Paris, Francija, 15. februarja. V današnjem večernem poročilu se glasi, da je francoska artilerija kaj uspešno nastopila. Poročilo pravi: "V bližini Polecapelle, severozahodno od Ypres, se je razdejalo neko nemško baterijo. Pred Beauraine, južno od Arras, južno od Arras, smo razdejali par nemških zakopov. Istotako je bila naša artilerija uspešna v bližini Soissons, pri Perthes in na drugih mestih.

"Times" o Nemčiji.
"Times" je prišel danes priobčevati serijo člankov o Nemčiji. Piseč teh člankov je potnik iz nevalne države, ki se je mudil več tednov v Nemčiji in katerega se označuje kot dobrega poznavalca dežele. V predgovoru se glasi, da se kaže v člankih kot stroj delujoči organizem nemške vlade ter da morajo vsled tega napeti vse sile ter se nikakor udajati misli, da se bo ta organizem nekega dne sesul.

BOJAKI NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA". NAJVEČJI
SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR.
DEŽAVAH.

Nameravan sporazum med Nemčijo in Anglijo?

Nemčija hoče baje opustiti načrt blokade, ako ne bo ovirala Anglija dovoza živil.

IZJAVA WASHINGTONA.

Vspritko nemškega migljaja je započela zvezna vlada v Washingtonu z energičnimi koraki.

Washington, D. C., 15. febr. — Nemški poslanik grof Bernstorff je izročil danes državnemu departamentu noto svoje vlade, v kateri se naznaja, da je Nemčija pripravljena odstopiti od svojega koraka, da proglasi blokado nad angleškim brodogovjem, ako bi Anglija v bodoče ne ovirala dovoza živil, namenjenih za nemške civiliste.

V poslanici se izjavlja, da je bila nemška odredba, da se napade in uniči angleške trgovske parnike, le dejanje silobrana proti kršenju mednarodnega prava od strani Anglije, ki je skušala izstradati nekomatante. Nadalje se glasi v poslanici, da je berlinska vlada v posesti informacij, da so angleške trgovske ladje armirane ter da imajo povelje, voziti v skupinah ter potapljati podmorske čolne. Izjavlja se, da je s tem odpravljeno vprašanje preiskovanja parnikov ter se smatraje te parnike za bojeve ladje. Anglija pa namerava glasom istih informacij uporabljati nevtralne zastave ter bi bilo s tem ogroženo nevtralno parobrodstvo v dotičnih vodah.

Administracija v Washingtonu se zelo zanima za nemško izjavo, da imajo angleški trgovski parniki voziti v skupinah ter potapljati nemške podmorske čolne. Ugotavlja se, da bi bilo za Nemčijo v slučaju, da je to res, zelo težko izvesti preiskavo parnikov. Gre se sedaj za to, kako stališče bo zavzela angleška vlada v tem vprašanju. Ako privoli v zahteve Nemčije ter ne bo ovirala nevtralnega parobrodstva, bo namah odstranjena velika napetost, ki vlada sedaj.

Objava blokade angleškega vodvoja obsoja tudi Italiji. Izjavlja se, da se je protestiralo proti temu pri nemškem poslaniku v Rimu.

London, Anglija, 15. februarja. V neki izjavi v današnji seji poslanske zbornice je namignil Winston Spencer Churchill, prvi lord admiraltete, da bodo započeli zavetniki z novo akcijo, vsled katere se bo onemogočilo vsod živil iz nevtralnih dežel v Nemčijo.

Žganjarne zapre.

Pittsburgh, Pa., 15. februarja. Radi visoke cene rži se je zelo omejilo produkujejo whiskey-a v južno-zapadni Pennsilvaniji. Od 71 centov je poskočila na \$1.38. Nekaj žganjarne je že zaprtih, druge so pa omejile produkujejo.

Parnik "Wavelet" je zadel na mino.

Angleški parnik "Wavelet", ki je plul iz Pensacola, Fla. v Leigh, Škotska, je zadel v angleškem kanalu na mino ter je bil močno poškodovan. Kapitanu se je pa kljub temu posrečilo spraviti parnik na pesek v bližini Deal.

Iznani iz Španske.

Jokahama, Japonska, 15. febr. Japonske oblasti so odredile izgon štirih Nemcev in enega Angleža. Spoznalo se jih je krivim, da so kalili mir. Oblasti so tudi odredile, da se mora strogo nadzorovati vse nemške in avstrijske podanike.

Samomorilka je bila brez dela.
Truplo deklice, katero se je našlo pretekli petek v Central parku v New Yorku ustrinjeno, je bilo ono 21-letne Louise Zerman. Agnosicirali so jo stariši. K samomoru sta jo napotila brezposelnost in slabo zdravje.

Nemški socialisti zvesti vojak.

London, Anglija, 16. febr. — Neka tukajšnja brzojavna agencija je dobila iz Amsterdama poročilo, da se je vršil v Berlinu velik shod nemških socialistov. Govorniki so pozivali navzoče, da naj ostanejo zvesti svojemu cesarju in domovini. Eden izmed njih je rekel: — Če smo delavci že toliko žrtvovali, žrtvujmo še zadnjo kapljico krvi. Mi ne smemo prej odnehati, dokler ne bodo končane odločilne bitke na vzhodu in na zapadu.

Na shodu je bila sprejeta resolucija, v kateri pozivajo socialisti svoje poslance, da naj tudi v državnem zboru zastopajo njihovo stališče.

Isti dopisnik je tudi sporočil, da se je po celi Nemčiji začelo zbirati prostovoljne darove za nakup nove bojeve ladje, ki bo nosila ime "Emden".

Bernstorff dementira.

London, Anglija, 15. februarja. Po Berlinu se je razširila govorica, da je odpoklican nemški poslanik v Združenih državah, grof Bernstorff.

Washington, D. C., 15. febr. — Tunkajšnje nemško poslanstvo odločno dementira to poročilo. Sam poslanik se je včeraj izjavil, da mu o tem ni ničesar znanega, in da je neresnična vest, ki pravi, da bo prišla njegova žena v najkrajšem času v Združene države.

Požarni alarm brez panike.

V American Lead Pencil Works v Hobokenu je bil oddan včeraj jutraj požarni alarm. Trajalo je komaj tri minute, da je odšlo 1500 delavcev iz poslopa in sicer brez vsake panike. Ogenj je nastal pri nekem stroju, a se ga je kmalu pogasilo ter ni napravilo nobene škode.

Proti transportu dela otrok.

Washington, D. C., 15. febr. — S 232 proti 44 glasovom se je sprejelo danes v poslanski zbornici predlog, s katero se prepoveduje prevoz predmetov iz ene države v drugo, katere so izgotovili otroci. Pri debati glede predloga je prišlo do mičnih prizorov, ko so si demokrati med seboj očitili čedne stvari.

V celici se je obesil.

Včeraj se je obesil v policijski stražnici na iztočni 67. cesti, New York, 34letni Konrad Spunlik. Zaprti so ga bili zato, ker ni hotel dati svojih ženi nikakega denarja. Ko so odprli celico, je bil že mrtev.

Kuga na gobcih in na parkljih.

Buffalo, N. Y., 15. februarja. — Zvezni nadzornik B. P. Wende je proglasil nad govejo živino v East Buffalo karanteno, ker se je pojavilo nekaj slučajev kuge na gobcih in na parkljih.

Denarje v staro domovino.

Pošiljamo denar na Kranjsko, Štajersko, Primorsko, Koroško, Tirolsko, Češko, Hrvaško in Ogrsko tako zanesljivo kakor pred vojno. Iz poslovanja zadnjih treh mesecev smo se da dobrega prepričali, da pride denar tudi sedaj sigurno v roke naslovnikov. Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order", ter priložite natančni Vaš naslov, in one osebe, kateri se ima izplačati.

Cene:

K	\$	K	\$
5....	1.10	110....	22.00
10....	2.10	120....	24.00
15....	3.10	130....	26.00
20....	4.10	140....	28.00
25....	5.10	150....	30.00
30....	6.10	160....	32.00
35....	7.10	170....	34.00
40....	8.10	180....	36.00
45....	9.10	200....	40.00
50....	10.00	250....	50.00
55....	11.00	300....	60.00
60....	12.00	350....	70.00
65....	13.00	400....	80.00
70....	14.00	450....	90.00
75....	15.00	500....	100.00
80....	16.00	550....	110.00
85....	17.00	600....	120.00
90....	18.00	650....	130.00
95....	19.00	700....	140.00
100....	20.00	750....	150.00
		800....	160.00
		850....	170.00
		900....	180.00
		950....	190.00
		1000....	200.00

TVRDEKA FRANK SAKSER, 62 Cortlandt St., New York, N. Y.

Povodenj v Rimu.

Radi neprestanega deževja in tajaajočega se snega so stopile reke iz bregov.

Rim, Italija, 15. februarja. — Italija je zopet ogrožena in sicer vsled povodenj, dasiravno je komaj mesec dni, da je bila pozorišče velikanske potresne katastrofe. Radi južnega vremena ter neprestanega deževja so stopile skoro vse reke iz bregov. V nižje ležečih delih mesta so morali ljudje iz stanovanj ali so pa ujeti v višjih nadstropjih. Vojaške oblasti so takoj pričele z rešilno akcijo ter se deli med prizadete hrano.

Tibera v Rimu je narasla za 50 črevljev preko normalne višine ter voda še vedno narašča. Edino dobro znamenje je sicer obupni situaciji je, da se je pričelo danes zjutraj vedriti. Raditega je upati, da bo pričela voda kmalu upadati. V cestah krog katedrale sv. Petra stoji voda štiri čevlje in enajst colov visoko ter se je porušilo veliko sten. Preplavljen je celi vatikanski okraj in 200 holnikov v Santo Spirito bolnici se je moralo prenesti v višje ležeča nadstropja. Nižje ležeči deli mesta so slični Benetkam in več mostov je pod vodo.

Turin, Italija, 15. februarja. — V Piemontu je letos padlo več snega kot ponavadi, posebno v Alpih, kjer je sneg tako visok, da ni videti brzojavnih drogov. V bližini slavnega St. Bernard hospica je sneg 25 črevljev visok.

Presenečena od banditov.

Washington, D. C., 15. febr. — Dva uslužbenca v remizi Washington Railway & Electric Co. sta bila danes presenečena od dveh maskiranih banditov in eden slednjih ju je držal toliko časa z revolverjem nazaj, da je drugi razstrelil blaginjo ter vzel iz nje \$2000. Bandita sta odnesla pete.

Jadrnice skozi Panamski prekop.

Washington, D. C., 15. febr. — Skozi Panamski prekop so sedaj plule že štiri jadrnice. Iz New Yorka do San Franciscoa so potrebovale od 60 do 80 dni, dočim so vozile prej okoli Južne Amerike več kot 140 dni. Pristojbina za plovbo skozi prekop znaša ponavadi za srednjo jadrnico \$2700.

Sin napadel očeta.

25letni Jakob Reinhardt z iztočne 94. ceste v New Yorku je bil aretiran vsled ovadbe njegovega brata, da je napadel očeta. Glasom izpovedi brata je prišel aretirani večkrat pijan domov ter se prepiral z očetom. Nekega večera je vrgel očeta na zofu ter mu grozil z nožem. Brat je poklical policijo, ki je aretirala surovino.

Sara Bernhardt nevarno zbolela.

Bordeaux, Francija, 15. febr. — Slavno igralko Sara Bernhardt so prepeljali iz Areachona v neko tukajšnjo bolnišnico. Rana na desnem kolenu ji prizadeva silne bolečine. Igralka dosedaj še ni bila operirana. Danes se bodo posvetovali zdravniki, kaj jim je v tem slučaju storiti. Upajo, da ji ne bo treba odrezati noge.

Dospela je

VELIKA PRATIKA

za leto 1915.

V tej Pratici so tiskani tudi: Zakoniti prazniki v Zdr. državah. — Spomenski dnevi. — Poštno pristojbine. — Volilna pravica. — Kako pridobiti homestead. — O potnih listih. — Predsedniki Zdr. držav. — Kako so nastala imena severo-ameriških držav. — Naselniške določbe. — "Dan dela" — Labor Day. Pratika velja s poštnino vred 12 centov. Razprodajalec jo dobe 100 komadov za \$8.

Slovenic Publishing Co., 62 Cortlandt St., New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.
Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.
Za celo leto velja list za Ameriko in
pol leta \$3.00
pol leta za mesto New York 1.50
pol leta za mesto New York 2.00
Evropa za vse leto 4.50
pol leta 2.50
četrtletno 1.70
"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenredni nedelji in praznikom.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.
Dopis brez podpisa in osebnosti se ne
priljubljuje.

Denar brez se blagovoli pošiljati po
Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov pro-
simo, da se nam tudi prejane
stvarilne naznane, da hitreje
najdemo naslovnik.

Dopisom in pošiljankam naredite ta
naslov:
"GLAS NARODA"
22 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

**Austro-ugarskim na-
rodima!**

Bečka vlada navestila je
Rusiji rat s toga, što Rusija,
budući vjerna svojemu isto-
rijskom pozivu, nije mogla
da ostavi bez zaštite Srbiju
i da dopusti njenu propast.

**AUSTRO-UGARSKI NA-
RODI!**

Ulazeći na čelu ruske voj-
ske u vaše krajeve, za vam
u IME VELIKOGA CARA
RUSKOGA izjavljujem, da
Rusija, koja je već mnogo
puta proljevala svoju krv
za slobodu drugih naroda
od tujinskoga iga, ništa
drugo ne traži, nego da se
uzpostavi pravo i pravica
Vama, austro-ugarskim na-
rodima. Rusija donosi slobodu
i ostvarenje Vaših narod-
nih težnja.

Austro-magjarska vlada
sijala je kroz vjekove me-
đu vama razdor i neslogu,
jer samo tako mogla je nad
vami vladati.

Rusija tako teži samo za
tim, da se svaki iz vas bude
mogao razvijati i biti sre-
tnim čuvajući dragoceno na-
sljedstvo otačast svojih: svo-
ju vjeru i svoj jezik, i da
bude ujedinjen sa svojim
braćom, živio u slozi i miru
sa svojim susedima, ne di-
rajući u njihovu svojino.

Budući uvjeren, da ćete
svima silama pomagati do-
stignuću ovih čelji, poziv-
ljem vas, da susrićete rusku
vojsku kao svoje dobre pri-
jatelje i suborice za vaše
najlepše ideale.

Vrhovni vojvoda carske
vojske
General-adjutant Nikolaj.

Gorenji poziv, katerega prin-
šamo v originalu, nam je doposlal
prijatelj iz starega kraja.

Z ozirom na to je objavilo št-
jersko najemništvo sledeće:

"Znamo je, da skušajo Rusi av-
strijske slovenske narode z raz-
širjanjem proklamacij omajati v
njihovi zvestobi do države in jih
pridobiti s praznimi obljubami za
smotne ruskega vojskovanja in
politike. Razširjanje takih po-
zov tvori hudodelstvo veleizdaje,
za katero je določena smrtna ka-
zen. Kdorkoli dobi v roke tak le-
tak — in naj si bo na ta ali oni
način — ali izve o njegovem raz-
širjanju, se poziva, da ga takoj iz-
roči, oziroma to naznani pri naj-
bližji varnostni oblasti, ali pa pri
najbližji orožniški postaji. Izre-
no pa se povdarja, da bodo v smi-
slu kazenskih določb tudi še oni
kazensko zasledovani zaradi so-
krivde na veleizdaji, ki imajo tak
vleizdajniški poziv v svoji pose-
sti ali kaj izvedo o njegovem raz-
širjanju in vendar namenoma ta-
koj ne napravijo ovadbe."

S takim terorizmom se torej po-
stopa v Avstriji in vodilni krogi
imajo še drzno čelo reči, da se gre
za pravično in dobro stvar. Na eni
strani hinavski pseudo-patrioti-
zem, ki smrdi do neba, na drugi
pa blazen strah pred resničnim
razpoloženjem naroda, pred iz-
bruhom ljudskega srda, ki bi po-
metel z gušilim državnim organiz-
mom.

Država, ki si je svesta svoje
moči, ki v resnici zaupa svojim
ljudem: taka država bi se ne po-
služevala teh najobupnejših vseh
sredstev, da se vzdrži pri moči.
Nevidna roka pa piše na steno z
ognjenimi črkami stare, usodne
besede: Mene, Tekel, Ufarsim.

**Konfiskacija "Slovensko-
Amerikanskega Kole-
darja".**

V ljubljanskem uradnem listu
"Laibacher Zeitung" smo čitali
razsodbo, proglašeno dne 12. ja-
nuarja 1913. Ljubljansko deželno
sodišče kot tiskovno sodišče za-
pčenja s to razsodbo vsebino
"Slovensko-Amerikanskega Kole-
darja" za leto 1913, in sicer radi
naslovne pesmi "Božične misli"
ter razprave v kroniki, kjer se po-
ve par resničnih besed na adresu
Avstrije in njene vlade. Kdor si
ogleda in prečita dotične stvari,
ne bo našel v njih nič hudodel-
skega.

Konec razsodbe se glasi, da
"je treba razdejati stavek cen-
zuriranih mest v Kalendarju". To je
zopet modrost avstrijskih držav-
nih pravnikov! Stavek razde-
jati. Morda si mislijo gospodje,
da bo prišel hišnik avstrijskega
konzulata v New Yorku k nam
ter razdejal stavek! Neprosto-
voljna humorja tem gospodom
nikdar ne zmanjka, dasiravno so
časni strašni in krvavi.

Dopisi.

Cleveland, Ohio. — "Pa nihče
ne ve odkod in nihče ne ve zakaj
sije moji duši maj...". dejal je
pesnik in približno tako mogel bi
tudi jaz reči. Nihče ni vedel odk-
od, nihče ni vedel zakaj, nihče
ni znal kako se nas je znašlo na-
enkrat, skoro popolnoma nepriča-
kovano, kar pet potnikov v Cleve-
landu. Ker nimam nobenega po-
blastila poročati o imenih, ciljih
in načrtih ostalih štirih, omejiti
se moram le na svojo lastno ose-
bico, ki je bila tudi del te petorice,
takorekoč nekako peto kolo.
Čudim se in premišljam še dan-
es, kakšen magnetizem nas je
povlekel iz različnih krajev naen-
krat v Cleveland in nekega več-
era je cela petorica burno debati-
rala, kje je iskati to tajno pri-
vlačno silo. Ali, kakor je pri nas
Slovenih že navada, bilo nas je
pet oseb, pa šest različnih mnenj
in stvar še danes ni rešena. Eden
je trdil, da nam je bilo narejeno.
Drug je protestiral, češ, to ni res,
ampak vodile so nas copernice.
Tretji je dolžil krvavice in svinj-
ska rebereja. Četrti pa tajno, ali
vsega vpoštevanja vredno moč
vinskih duhov v podzemlju. Jaz,
kot peto kolo, sem imel dvojno
mnenje. Po enem nas je privabil
njegova visokost, poredni princ
Karneval, da bi tudi Cleveland-
čanom pokazali, kako imenito
znamo vleči ploh, druga možnost
pa je, da smo morda videli goto-
vo zvezdo, bodisiže na jutrovem
ali večernem nebu, pa smo prišli
iskati odrešenika, ali... kakor
Modri iz Jutrovega. Priponil
sem že, da sem jaz prinesel seboj
tudi eno "bakso" zlata, no in ka-
melo je tudi vedno videti tam,
kjer sem jaz! Ampak moj argu-
ment je bil takoj izpodbit od Dra-
gotina ehicaškega, češ, da ni mo-
glo, da bi bili vsi videli "eno"
zvezdo, ko jih je v Clevelandu
vendar toliko, pa še kako svetlih!
St. Clair cesta bi se pravzaprav
morala imenovati Rimska cesta,
ker je vsa posejana z najzlaščimi
zvezdicami! Glede zlata prizna,
da je morda res, kar sem jaz tr-
dil, ali kadila smo si morali ku-
piti v Clevelandu, če smo hoteli
kaditi, mira pa sploh nismo imeli
nikakega, saj še včasih je v jasli-
ce ni bilo časa! Debatirali smo
pozno v noč, ali stvar še danes ni
rešena, za kar se imamo zahvaliti
naši pristno slovenski neslogi. Če
bi bili vsi clevelandski Slovenci
tako složni, kot smo bili mi, bi
"Narodni Dom" že davno stal.
Prijazne družine, fine postrežbe

in vsakovrstne zabave se tu ne
manjka. Kdor se v Clevelandu
dolgočasi, ta ni živ. Oficijski za-
bavni prireditvi sta bili dve v ča-
su, ko sem se jaz tam nahajal. Pr-
vi je bil zabavni večer društva
Jadranska Vila S. N. P. J., druga
pa igra "Svetinova hči", katero
je vpriporilo društvo Triglav. Me-
ne seveda nikjer ni smelo manj-
kati in zabaval sem se imenitno,
posebno še pri "Svetinovi hčeri".
Seveda, kdor bi čakal samo na ofi-
cijske zabave, ta bi v Clevelandu
nepopisno mnogo zamudil. Brez
vsake reklame in vsega zgovarja-
nja se snide skoro vsak večer ve-
čja ali manjša družba, na mizi se
zasmeje rdečelični liter, Stefan ali
"bubala", izvoli se častni pred-
sednik ali predsednica, reditelj,
eventuelni vumbacitelj in slavn-
nostni "čevkač". Temu sledi pro-
sta zabava, katere pa mi ni mogo-
če popisati, ker bi porabil preveč
papirja. Kogar zanima, naj pride
raje sam pogledat na lice mesta,
samo to bi vsakemu priporočil,
naj si preje nareži voz na ruto,
da ne pozabi oditi, kakor marsi-
kdo (tudi moja malenkost ni iz-
vzeta). V Clevelandu in okolici
se zemlja mnogo hitreje suče kot
drugod. To sklepam iz tega, ker
me je v Clevelandu, Collinwoodu
in Lorainu vzel cel dan, za kar
bi bil kje drugje rabil eno uro.
Meni se zdi, da so dnevi in noči
še krajše kot na Marsu! — Ko je
pred tisočletji Bog zapiral para-
diž, ušlo mu je baše par živahnih
Evinih hčerk preko ograje prej,
kot jim je ugnel sleči vse rajske
krasote, pa so se razlele po belem
svetu, in ravno potok teh raj-
skih dezerterij je lepo število tu
v Clevelandu. Prednice so poteg-
nile in ogoljufale ljubega Boga
tam ob ograji vrta Eden za celo
vrsto rajskih mišnosti, te pa po-
sneajo tu ob Lake Erie svoje
pramatere in ker se jim Bogee
več ne da, potegnejo pa nas, otroke
božje! Saj bi jih rad pohvalil, ali
pri najboljši volji ne morem, ker
se mi tako salamensko viha moji
dolgi nos, ali direktno jezen biti
nanje pa tudi ne morem, čeprav
bi morda imel vzroke. Kadar sem
mislil, da sedim najbolj na trd-
nem, je pa drug "pršou" pa mu
je dala "stou", jaz pa sem vstal,
zavriskal, pa sem "sou"! Seveda,
zavriskal nisem takoj, ampak šele
čez čas, ko sem prišel nekoliko k
sebi in pa ko sem bil že dosti da-
leč iz Clevelanda, da me niso si-
šali policiji. Pa vse drugo naj bi
še bilo, če bi le nos ne bil tako
dolgi! Najrajši bi ga poslal na raz-
stavo v San Diego... Nekeč sem
čital, da se nahaja nekje na Ja-
panskem gledališka družba "dol-
gih nosov". Da bi znal za naslov
dotične družbe, takoj bi se ponu-
dil — veste takih eksemplarov ni
povsod za dobiti. — Če bi radi
znali, kaj odnašam iz "šestega
mesta", vam uslužno povem, da
dolg nos, hripavost, nahod, pa ve-
likega kosmatega mačka, ki sem
ga vjel kot predpustni plen. Dan-
es se že cel dan vozim — a ma-
ček po "tajzih" za mano! — Še
nekaj da ne pozabim. V Cleveland-
u imamo polno slovenskih urar-
jev in ur na tisoče. Ampak no-
bena ne gre in ne kaže prav! Ko
je vse najbolj veselo in živahno,
kažejo ure polnoči, in kakler se
najslajši spi, kažejo pa polne!
Potem se naj človek zanaša na ta-
ke ure! — Jaz se pripravljam
zdaj resno za običajni pepelnici
ploh. Ne vem, da li bodo zle na-
me mrke coloradske smreke, ali
resne washingtonske cedre, devi-
ške breze minnesotske, ali se mi
bodo smejale duhteče vrtnice ore-
gonske, ali se mi bodo klanjale
ponosne palme juga, ko bom vle-
kel neizogibni ploh, — vem le, da
do takrat bom že odpustil vsem,
ki so krive ponovnega ploga, žr-
tev pa bom položil na oltar bogi-
nje Svobode, katere ljubim in go-
sti sinček sem še vedno. — V
zvesti urednik, to je moj današnji
"raport", resničen do zadnje
kljube in klicaja. Če pa mi ne
primate, navedem vam lahko kot
priče-oidvidce tri lastnike sloven-
skih listov, dva urednika in tri
potnike — eden od teh je G. Pe-
zdir, vaš zastopnik, ki je tudi, ka-
kor jaz, pozabil napraviti voz
na ruti, ko je prišel, pa je potem
čisto logično, če pozabi oditi iz
Clevelanda! — A. J. Terbovec.

Collinwood, Ohio. — V tej na-
selbini so delavske razmere zelo
slabe. Brezposelnih je še sedaj to-
liko tukaj, da nikomur ne svetuo-
mo hoditi sem. Če bi pa vseeno
kdo prišel, bi že poskrbeli, da bi
lakote ne umrl, ker smo še dobre-
ga srca, čeravno smo reveži. Tu-
kajšnji rojaki se zelo zanimajo za
trgovine, kar je vsekakor lepo.
Med trgovci se je gotovo najbolj
povslep rojak Klemenčič, ki ima

polet trgovine tudi lepo gostilno.
Rojaki, podpirajmo ga! — Tem
potom tudi naznanjam, da pri tu-
kajšnjem društvu "Baron Vega"
sedaj za nedoločeno čas ni treba
plačati pristopnine. Sedaj ima
vsak najlepšo priliko, da brez
velikih stroškov pristopi in se zava-
ruje za slučaj bolezni ali smrti.
Društvo plačuje pet dolarjev te-
denske podpore in speskribi vsa-
kemu članu v slučaju smrti do-
stojen pogreb. Pozdrav! — Igna-
cij Medved.

Rusinska legenda o Przemyslu.

Rusinski kmet je prepričan, da
je trdnjava Przemysl nezavzetna.
O tem prica legenda, ki jo ukra-
jinski "Korrespondenzblatt" sle-
deče pripoveduje: Po prvem ob-
leganju trdnjave Przemysl ni mo-
gel car zaradi poročil o groznih
izgubah en cel teden spati in o
opustošenju obeh dežel. Potem si
je dal prinesiti zlato pero in sre-
brni papir in je pisal pismo naše-
mu (avstrijskemu) cesarju. "Če
bo vojna še nadalje", je pisal, "se
bosta naši deželi izpremenili v pu-
ščavi, s krvjo nasičeni. Zdravo
moško prebivalstvo bo odšlo za
na bojišče; starec, ženske in otro-
ke bosta umorili lakota in kole-
ra. Kaj hasne meni ali Tebi zma-
ga, če vojna izpremeni naše de-
želi v puščavi? Stavim Ti pred-
log: Daj mi Galicijo in jaz Te pu-
stim s Tvojimi ostalimi deželami
v miru. Ti mi zaradi mene lahko
vzameš tudi Srbijo. Tudi ne bom
imel nič proti temu, če vse Srbe
z ženami in zarodom vred potop-
iš v Donavi." Nas cesar bere pi-
smo, pokliče svojega pisarja in
pravi: "Piši mu: Tako meni nič
tebi nič Ti ne morem dati Galicije.
Da pa se napravi konec tej
strašni vojni, Ti stavim sledeči
predlog: Galicija naj bo tistega,
ki ima Przemysl. Vzem v nasko-
ku Przemysl! Če vzameš Prze-
mysl, Ti dam Galicijo in vojna je
končana." Car bere pismo, pljune
trikrat, pokriža se trikrat in od-
govori našemu cesarju: "Tvoje
Przemysla niso zgradili ljudje,
marveč hudič. Vsed tega ga ne
bo moja armada... hudič ga naj
naskoči in zavzame!"

LISTNICA UREDNIŠTVA.

V. C. Madrid, N. Mex. — Av-
strijski cesar zna francoski jezik
in mogoče tudi malo angleškega.
Slovenščine ne zna. Sploh se pa
za nas Slovence ni nikdar veliko
brljal in se mu ni zdelo vredno,
da bi se naučil vseh onih jezikov,
ki se jih govori v državah, katere
vlada je on.

A. S., Chicago, Ill. — Pastni to-
rek je dne 16. t. m. in ne 23. Uri-
nila se nam je v Kalendar neljuba
pomota.

SVARILLO.

Rojaki, varujte se pred Kund-
rom iz Cerknice. On kaj rad iz-
posojuje od rojakov, toda vrne
pa nerad.

Frank Darovec,
Camp 13, Box 45, Landsburg,
W. Va.

Iščem FRANKA BIZJAKA. Do-
ma je iz vasi Mihevc št. 1, fara
Podgrad na Dolenskem. Čulo
se je, da je umrl nekje v Zdr-
ženih državah. Njegova mati,
ki se nahaja doma pod zgoraj
navedenim naslovom, želi zve-
diti o njem vse podrobnosti, za-
to prosim cenjene rojake, če
kdo ve, da ji javi, ali pa meni
poroča na naslov: Joe Perne,
314 W. 3. St., Leadville, Colo.
(13-23-2)

SVARILLO.

Tem potom naznanjam rojakom
po širni Ameriki, da se klati Slo-
vence pod imenom Charley Ža-
fran. Ali to ime potrebuje samo
po takih krajih, kjer ga ljudje
poznajo. On je že dalj časa v A-
meriki in govori dobro angleško.
On dela večinoma po avtomobil-
šapah. Prišel je sem 3. januarja
t. l. ter mi rekel, da je bil poslan
iz Pittsburgha. Jaz sem ga vzel
pod streho in ga tudi imel za po-
štenega, ker ga je več let poznal,
toda prevaral sem se. Njega je
zmanjkalo ponoči 4. januarja
in je odnesel rojaku Alojziju Kulo-
vec uro z verzičico v vrednosti 55
dolarjev in 15 dolarjev v gotovi-
ni. Sedaj smo tukaj izvedeli, da
je v več krajih tako naredil. Go-
vori tako dobro, da prekanе vsa-
kega človeka. Doma je iz šmihel-
ske fare pri Novem mestu, vas
Smolina. Čemjeni rojaki, kdor mi
naznani njegov naslov, dobi pet
dolarjev nagrade.
Joseph Cekuta,
P. O. Box 444, Girard, Ohio.
(15-17-2)

**Javen, pravičen in povsem odkrit poziv na inteligenco
in razsodnost naroda.**

Železnice Pennsylvanije in New Jersey so mnenja, da mora biti javnost v teh državah
popolnoma na jasnem glede postav, tikajočih se polnoštevilnega mostva. Draga skušnja je
dokazala, da so delovalе te postavе nasprotno interesom javnosti in da bi postal preklık teh
postav blagodejen za občinstvo.

Nikakega boja proti železniškim uslužbencem.

Železniške družbe, ki objavljajo to, žele, da razume javnost, da se ne obrača ta priziv na
noben način proti železniškim uslužbencem, zaposlenim pri njih. Prav tako malo se name-
rava s tem zmanjšati obratne stroške na škodo javne varnosti in službe.

Družbe kažejo z upravičenim ponosom na dejstvo, da se je vedno, kadar sta javna var-
nost in udobnost zahtevala večje število uslužbencev, pridelalo vlakom potrebno število lju-
di. Za to izjavo pa stoji rekord napredovanja in izboljšanja, ki je izvanredno važen faktor za
mirno in nepristransko presojo postav, ki priddejo tu v poštev.

Če se pa sprejme postavе nasilstva, ki silijo te železniške družbe, da se obteži plačilno
listo z letnimi \$2,000,000 za razsipno, nepotrebno posebno delo in ki v resnici zmanjšajo, ne
pa povečajo obratno zmoglost, obenem s številnejšimi nesrečami, potem je izvan dvoma, da
je treba javnosti pojasniti obstoječe razmere, da lahko narod sam presodi, kadar se bo sku-
šalo staviti v dvom pošene motive, ki so nas napotili k tej kampanji.

Kako deluje postava o polnoštevilnem osebju.

Vlak z 29 vozovi sme biti v obratovanju s 5 možmi. Ako je en voz več pri vlaklu, se mora
dodati enega moža. Postava ne zahteva nobenega številnejšega mostva pri vlaklu s 100 vo-
zovi.

Potniški vlak s štirimi vozovi mora imeti pet mož. Na vlaklu s petimi vozovi mora biti še
poseben mož. Tudi če so vsi ti vozovi Pullman, s porterji in Pullman konduktorjem, se zahte-
va osebje šestih mož.

Vlak s mlekom ali ekspresni vlak z 20 ali več vozovi, ki so zapečateni ter tečejo praktič-
no brez odmora, mora imeti na sebi šest mož. Edini prostor, v katerem se vozijo štirje, je
zadnji voz.

Ko je stopila postava o polnoštevilnem osebju v Pennsylvaniji in veljavo, je imela Penn-
sylvanija železnica na svojih črtah iztočno od Pittsburgha in Erie v Pennsylvaniji v obrato-
vanju 2971 vlakov med tednom. Med temi jih je bilo 1198 potniških in 1061 tovornih ter so
imeli vsi ti vlaki mostvo v številu, ki odgovarja postavi ali še več.

1198 potniških vlakov, ki so imeli postavı odgovarjajoče ali številnejše mostvo, je bilo
povečini lokalnih ali pollokalnih, ki se večkrat ustavijo ter vozijo večje število potnikov.
Drugega zavrača se je nastavilo, da se hitreje spravi vlak s postaj ter da je v pomoč spre-
vodniku pri pobiranju vozniških listov.

1061 vlakov, za katere ni zahtevala postava nikake pomnožitve mostva, je obstajalo iz:
lokalnih tovornih vlakov, ki so vozili pakete in pri katerih so pomagali zavrataci pri nakla-
danju in razkladanju blaga; izmenjalnih vlakov, ki napravijo obilo dela in pri katerih je
treba večkrat uporabljati ročne zavore; minskih vlakov, ki razdeljujejo prazne vozove in
pripenjajo obložene vozove in nadalje iz skozi vozečih, počasnih tovornih vlakov v veliko
tonsko vsebino na Philadelphia in Middle Division, kjer se vozijo zavrataci v sprednjem delu
vlaka ter morajo pomagati kurjačem.

Oficijska statistika o nezgodah.

Posledica postav o polnoštevilnem mostvu, s katero se je vsililo posebne ljudi na vlake,
že dosti opremljene z ljudmi, vsled česar se je razdehilo odgovornost, je bila pomnožitev o-
bratnih nevarnosti. To dejstvo je zadostno dokazano z oficijskimi številkami meddržavne
trgovske komisije. Veliko število ubitih oseb, ki niso bili ne uslužbenci, ne potniki, ni všteto,
ker je jasno, da ne morejo posebni ljudje na vlakih preprečiti takih nezgod.

Pennsylvanska postava o polnoštevilnem mostvu je stopila v veljavo 19. julija 1911. Šte-
vilke komisije kažejo, da je bilo v triletni dobi pred tem datumom ubitih 10,186 oseb, usluž-
bencev in potnikov. Odkar je stopila ta postavı v veljavo, se je to število povečalo ter znaša
10,372 oseb.

Lista o nezgodah Pennsylvanija železnice za šest mesecev pred uveljavljenjem postav
ter za prvih šest mesecev leta 1914, ko je bila postavı v veljavi, nam kaže sledečo presenetlji-
vo primero

	Pred postavo		Za časa postavę	
	Prva polovica 1911	Prva polovica 1914	Prva polovica 1914	Prva polovica 1914
Ubitih	Ubijenih	Ubijenih	Ubijenih	Ubijenih
Uslužbencev	15	1046	16	1699
Potnikov	1	99	2	141
*Padli z vlaka.	16	1145	15	1840

Koliko stane posebni mož.

Dvajset železnice v Pennsylvaniji in New Jersey je plačalo v preteklem letu za zaposle-
nje nepotrebnih zavratačev \$2,000,000.

Za kar bi se lahko kupilo 200 jeklenih vozov.
Za kar bi se kupilo 20 lokomotiv.
S čemur bi se plačalo 67,000 ton tračnic.
Prineslo bi 5% od \$40,000,000.
Oprenilo bi se z bločnimi signali 800 milj tračnic.
Odstranilo bi se 65 križišč v nivoju.

Odklonjena od drugih držav.

Postavo o polnoštevilnem mostvu se je sprejelo v Missouriji ter jo je podpisal governer
v aprilu 1913. Novembra pa se jo je predložilo v glasovanje petom referendumu. Narod je
odklonil postavı s 324,085 glasovi proti 159,593.

Predlagana postavı za polnoštevilno mostvo v Texasu ni bila sprejeta vsled popularne-
ga, od farmerjev vodenege protesta proti predlogi.

Leta 1907 je vetiral governer Charles C. Hughes iz New Yorka predlogo, s katero se
je hotelo uveljaviti postavı o polnoštevilnem mostvu.

Leta 1912 je vetiral governer John A. Dix iz New Yorka slično predlogo.

Governer Foss iz Massachusetts je vetiral slično predlogo, katero je sprejela zako-
ncdaja.

Leta 1913 je izročila državna zakonodaja slično predlogo železniški komisiji v Conec-
ticut, ki jo je namah zavrnila.

Governer Cruce iz Oklahome je vetiral leta 1913 postavı o polnoštevilnem mostvu.

Preprečilo se je poskuse, da se uvede postavı o polnoštevilnem mostvu v Colorado,
Delaware, Virginiji in Ohiju.

V Pennsylvaniji, New Jersey, New Yorku in Marylandu so take postavę v veljavi. V in-
teresus občinstva, železnice in velikih korporacij železniških uslužbencev naj bi se te nadlež-
ne postavę preklicalo. V Pennsylvaniji je kakih 65,000 mož zaposlenih pri vlakih. Le 2500
tih so bili posebni zavrataci.

Vojevale bodo pravičen boj.

V Pennsylvaniji in New Jersey delujoče železniške družbe so sklenile predložiti svojo
zadevo odkrito in pošteno prebivalstvu teh držav. Trdno so prepričane, da bo narod v
zavesti, kako škodljiv bi bil nadaljni obstoj takih postav, — neglede na letno breme v vi-
šini \$2,000,000, vsled česar jih je veliko prizadeh — svojim izvoljenim zastopnikom v Har-
risburgu in Trentonu na jasen način pojasnil svoje želje.

To kampanjo za razbistritev občinstva bodo vodile železnice na način, kateremu se ne
more do živega s postavnimi sredstvi. Vodilo se ne bo nikake zakulisne politike, sklicevalo
se ne bo nikakih tajnih posvetovanj ali uporabljalo privatna sredstva, da se upliva na jav-
no mnenje ali zakonodaje. Boj se bo bojevalo odkrito, z edino oporo pravične stvari.

Obveznosti napram delavcem in občinstvu.

Z ozirom na definitivno in končno javno notico, da prosijo železnice v tej zadevi sa-
mo za splošno in pravično postopanje, so predsednik Pennsylvania Railroad Company, Phi-
ladelphia & Reading Railway Company in Baltimore & Ohio Railroad Company, sklenili
delovati na to, da se preklicajo "Full Crew" postavę. Zavezali so se takole:

Dostavljamo še, da bi v slučaju, da se najde dokaz zato, da železnice brez takih postav
ne opremijo vlakov s polnim številom mostva ter s tem otežkočajo uslužbencem delo ali
varnost občinstva, da bomo javno podpirali take amandemente k obstoječim postavam, ki
jamajo zadostno in absolutno varnost.

Železnice se obračajo sedaj naravnost na ljudstvo, ki zahteva vsako največjo varnost,
ki izprevidi, da je to politika previdnega varčevanja in ne politika zapravljivosti. Edino
na ta način bo mogoče železnicam v polni meri storiti svoje dolžnosti in odgovarjati vsem
zahtevam, v kolikor bo zahtevala potreba.

SAMUEL REA,
predsednik, Pennsylvania Railroad.
DANIEL WILLARD,
predsednik, Baltimore

ZA NEODVISNOST SLOVENIJE.

Ustanovitev slovenske lige, katere naloga naj bode izposlovati neodvisnost slovenskim deželam.

NEODVISNA SLOVENIJA V FEDERACIJI JUGOSLAVIJE.

Vsi ameriški Slovenci takoj na delo!

Svetovna vojna, katero tudi mi svobodni ameriški državljani vsaj na ekonomičnem polju našega razvoja občutimo, je prešla po sijajnih zmagah osvobodilnega slovenskega orožja na Karpatih in na Kavkazu, v stadij, kateri nam jamči, da je končna zmaga slovenskim zaveznikom zagotovljena. Radostnim srem sem pozdravljal vse te stvari se tičejo dopise v "Glasu Naroda", kajti cilj vseh je eden in isti: osvoboditev slovenskih dežel, kar je brezdvomno edina želja vsakega, kar čuti slovenski. Vsled tega ni moj namen danes ponovno razpravljati o tej zadevi, temveč usojam si stopiti ponovno pred slovensko javnost z naslednjimi vrsticami, katere naj vsakdo takoj uvaža in se v prid našega zatiranega naroda ravna po njih.

Naravna posledica sedanje vojne (pa naj že zmagaja slovenski ali nemški zavezniki) bode končna delitev ako ne razdelitev Avstro-Ogrske, odnosno one vekovne zatiralke vsega, kar je slovensko in še posebej, kar je **SLOVENSKO**; prednadenje političnega zemljevida Evrope, in končno konec nemškega militarizma in z njim združene nasilne germanizacije slovenskih narodnosti.

Naš narod je imel svoje vodje v starem kraju, toda sedaj jih ni več. Oni, ki so se potezali za pravice našega naroda, so morali deloma v ječe, deloma na vešala in večinoma v vojno proti svojim slovenskim bratom, kjer se bojujejo in protivoljno umirajo v slavo svojih zatiralcev. In vendar — glede tega ni dvoma, ako vpoštevamo mnogobrojne dosedaj v "GLASU NARODA" objavljene tozadevne dopise — MORA naš narod, ki je ostal brez vodij, s svojimi zahtevami na dan. Po nasvetu omenjenih dopisov moramo stopiti pred forum onih velikih in svobodnih narodov, kateri bodo morda že tekom par mesecev določili pot in usodo našemu nesrečnemu narodu za vsa nadaljna stoletja.

Vsled tega je naravno, da je najsvetejša dolžnost in naloga ameriških Slovencev, prevzeti saj do konca vojne vodstvo celokupnega slovenskega naroda — in vsled česar moramo zahtevati:

NEODVISNOST VSEH SLOVENSKIH DEŽEL, katere se mora pri mirovni konferenci zagotoviti za vso bodočnost našemu narodu; zagotoviti si moramo nadalje tudi:

POMOČ OSTALIH SLOVENSKIH NARODNOSTI, zlasti pa Jugoslovancev, ter končno

PRIZNANJE NAŠE NEODVISNOSTI ter določitev naših političnih mej po vseh onih narodih, kateri se takorekoč že sedaj bojujejo za naše osvobodjenje.

Sele potem, ko se po vsestranskem delovanju vse to doseže, bomo zamogli trdit, da na potoke prolita slovenska kri ni zažeton namakala bojne poljane in da naši slovenski mladeniči niso morali zastopati moriti svojih lastnih slovenskih bratov. Od nas ameriških Slovencev je odvisno, da vse to neizmerno morje proliče slovenske krvi obroditi krasne sadove neodvisnosti našega naroda onstran Atlantika.

Radostnim srem smo tu na iztoku pozdravili dopis, ki nam je javil, da so se rojaki na zapadu pričeli organizirati v zgoraj navedene namene. Vendar pa moram takoj pripomniti, da je organizacija ameriških Slovencev za to svrhu nepotrebna. Nepotrebna namreč v smislu in po uzoru ostalih trajnih organizacij našega naroda. Prepričan sem namreč — in pritrdilo mi bode 99 odstotkov ameriških Slovencev, da

SLOVENSKA LIGA

ali Slovenska junta itak že obstoji — v sren vsakega poednega ameriškega Slovenca. In te srčne želje po neodvisnosti nas brezdvomno medsebojno vežejo v toliko, da je nam vsem brez najmanjše izjeme eden in isti cilj: **NEODVISNOST**. Vsi ameriški Slovenci, ne oziirajo se na politično barvo in na spol ter starost; smatramo se članom te velikanske organizacije in naša naloga naj bode pričeti takoj in nemudoma z delom za naš narod, oziroma za našo organizacijo. Ker se gre tu za vso bodočnost našega naroda, je povsem nepotrebno imeti za to delo predsednika, podpredsednika, tajnika ali odbornika, kajti uvaževanje praktično in ameriško stališče, moramo biti pri tem delu odnosi pri tej organizaciji, vsi v odboru. Bodimo toraj vsi, kar nas je v Ameriki, od Atlantika do Pacifika, odborniki in tajniki ter člani te najvažnejše organizacije, kar jih je imel dosedaj naš narod. Sredotočje te največje slovenske organizacije izročimo z **DANAŠNJIM DNEVOM** v svrhu medsebojnega soglasja, poznanja in kontrole, kakor tudi v svrhu vzajemnega delovanja na tem polju, našemu največjemu listu "GLASU NARODA", oziroma starosti slovenskih časnika v Ameriki **Mr. FRANK SAKSERJU**. Članom, oziroma odbornikom **SLOVENSKE LIGE** naj se smatra vsak poedini Slovenec v Ameriki (oni, ki so "Avstrijanci", se itak ne morejo šteti za Slovence, in toraj ne pridejo v poštev). Izvršujočim članom te organizacije postane vsakdo, ne glede na spol in starost, kateri prispeva z katerikoli denarnim prispevkom za pokritje stroškov naše organizacije. — "GLAS NARODA" naj prične takoj z objavo imen onih rojakov, ki so že izvrševalni člani te organizacije, ter nadaljuje z objavo imen onih, ki postanejo tekom bodočnosti potom prispevkov izvršujoči člani **SLOVENSKE LIGE**. Vsak rojak, ki pošlje "GLASU NARODU" kak denarni prispevek v to svrhu, naj naznani imena vseh članov svoje rodbine, katere je smatrajo takoj izvršujočim članom in odbornikom **SLOVENSKE LIGE** in uredništvo našega dnevnika naj odkaže poseben prostor v listu za objavo imen članov te naše narodne organizacije.

Medtem ko članstvo **NARODNE LIGE** na zgoraj navedeni način neprestano narašča, naj **NARODNA LIGA** takoj prične z delom in sicer:

Pošlje naj posebno odreso naslovljeno angleškemu narodu. Ta adresa naj vsebuje želje, oziroma zahteve našega naroda, katere se morajo pri sklepanju mira uvaževati in udeležiti v obliki neodvisnosti vse Slovenije. V tej adresi naj se na kratko opiše naša žalostna zgodovina iz vse dobe avstrijskega tiranstva, naj se natančno orisuje geografske, kakor tudi sedanje politične meje naših dežel, po katerih naj se določijo bodoče politične meje ozemlja neodvisne bodoče Slovenije. Ta adresa naj se kakor hitro mogoče objavil (naravno v angleškem jeziku) v "GLASU NARODA" ter odposlje angleškemu narodu, odnosno vsem članom sedanje angleške vlade, zlasti pa članom ministrstva inostranih del, oziroma državnemu tajništvu, članom trgovskega tajništva, članom parlamenta oziroma gorenje in dolenje zbornice, vsem trgovskim zbornicam Združenega kraljevstva Velike Britanije ter vsem glavnim časopisom Anglije, Canade, Nove Zelandije, Združenih držav Avstralije ter Južne Afrike.

Enaka adresa naj se odposlje takoj za ono naslovljeno angleškemu narodu, tudi francoskemu narodu, odnosno članom francoske vlade, zlasti pa onim ministrstva inostranih del, članom tr-

govinskega ministrstva, članom francoskega parlamenta, vsem trgovskim zbornicam francoske republike in vsemu francoskemu časopisju v večjih mestih republike.

Posebna adresa naj se sestavi in naslovi ter odposlje potom "Glasu Naroda" ruskemu narodu. Dobe naj jo vsi člani sedanje petrogradske vlade, člani carskega sveta, člani gospodarsvene dume in člani vseh zemstev vsake pojedine gubernije evropske in azijske Rusije, ter rusko časopisje.

Taka adresa naj se tudi odposlje našemu najbližnjemu bratškemu srbskemu narodu, odnosno vsem članom vlad v Beogradu in na Cetinju, članom srbske in črnogorske narodne skupštine ter vsemu srbskemu časopisju.

Od zgoraj navedenih velikih narodov je namreč odvisna vsa bodoča usoda našega naroda in vsled tega je treba pravočasno te narode seznaniti z našimi opravičenimi zahtevami. Vsaka poedina adresa naj se izdela v jeziku dotičnega naroda, kateremu je naslovljena; objavi naj se v "GLASU NARODA" in kakor hitro mogoče odposlje na namenjeni cilj. Vsi potrebni naslovi so nam vedno na razpolago in vse drugo kar spada k temu delu nam je zagotovljeno.

V času, ko se izdelujejo in razpošiljajo zgoraj omenjene adrese slovenskim zaveznikom, bode članstvo **SLOVENSKE LIGE** brezdvomno v toliko naraslo, da se bode potom članarine izvršujočih članov pokrilo vse izdatke, ki so neizogibni v zvezi s tem narodnim delom in ki se naravno objavijo v "GLASU NARODA".

Končno naj se vse te adrese tiska v posebni knjigi, zaeno z imeni vseh izvršujočih članov, ki naj veljajo kot podpisi članov **NARODNE SLOVENSKE LIGE**.

Rojaki, Slovenci, bratje — sedaj pa na delo in sicer brez vsakega odlašanja. Za to ne potrebujemo nikakih shodov in nikakih konvencij, nikakih odborov in nikakih društvenih znakov, temveč le trdno delo in vzajemnost. Vsakdo naj prispeva po svoje, kajti z prispevkom desetih centov postane lahko vsakdo ravno tako izvrševalni član **SLOVENSKE LIGE**, kakor ako prispeva z desetkom; vsaki cent se itak porabi za bodoči blagor našega naroda, dočim naj se eventualni preostanek upotrebi za katerokoli drugo slovensko napravo.

Vojna bode trajala mogoče le še par mesecev in v tem času mora biti vse zgoraj navedeno delo izvršeno; to se pa da doseči najhitreje in edino le potom zgoraj označenega načrta.

In vsled tega: rojaki, takoj na delo!

S slovenskim pozdravom.

Ivan Z. Ivančič.

Razdejana mesta v Abrucih

Skrivnostne podzemne sile, ki so povzročile v Italiji že toliko zla ter razdejale že toliko del človeških rok, so postale sedaj usodopolne ozemlju, v katerem so se dosedaj potresi le poredkoma pojavili. To je ozemlje Abrucov, ali natančneje, Pod-Apeninov, v katerem je ta zadnji potres povzročil tako strašno razdejano, ki je pokopal pod razvalinami hiš toliko tisočev ljudi. Med sto in več manjšimi kraji, ki so trpeli, se nahajata tudi industrijsko mesteca, slikovito ležeči Avezzano. Ravno to razvijajoče se mesto je zadela usoda Mesine in Reggio: izmed 11.000 prebivalcev jih je ušlo smrti le kakih 800.

Avezzano ne leži ob veliki turistovski prometni žili. Le kdor je hotel prodreti prav v sree Italije, je prišel iz Rima 107 kilometrov daleč z železnice k obali jezera Fucino, na kojega severnem koncu se nahaja Avezzano. V starem veku je bilo jezero 60 kilometrov široko ter precej globoko. Ker je bilo brez odtoka, je tvorilo za stanovalce na bregu stalno nevarnost.

Kadar se je tajal spomladi na vrhovih Abrucov sneg, se je dvigala površina jezera ter je preplavila voda človeška bivališča. Da se odstrani to nevarnost, se je pričelo že v časih rimskega cesarstva, za časa cesarja Klavdija, z osuševanjem jezera. Bilo je to leta 52. po K. r. ter se je pričelo z delom po navadi takratnega časa z velikimi slavnostmi. Gladijatorji so izvajali na jezeru resnično krvavo pomorsko bitko in rimska družba se je razveseljevala nad tem krutim vojnim prizorom. Odtok, katerega se je takrat tvorilo, je bil dolg več kot 5600 metrov. Do predora pod Mont Cenis je bila to največja podzemna zgradba, zgrajena od človeških rok. Pomanjkljiva tehnika tega za takratne čase velikanskega dela pa je dovedla v teku stoletij do popolnega razpada zgradbe. Šele sredi 19. stoletja se je vnovič pričelo razmišljati o načrtu, da bi se osušilo Fucino jezero in leta 1854, natanko 1800 let po prvem poskusu, je prevzel knez Torlonia osušenje jezera pod pogojem, da postane osušeno dno jezera njegova last. Francoski inženjerji so po 21-letnem delu dovršili veliko delo, ki je stalo skupno 34 milijonov lir.

Kljub velikim stroškom pa se je rentiralo osušenje. Knez Torlonia, iz družine Barberini, je našel na novo pridobljenem ozemlju kmetje s svojih posestev. Pridelovali so sočivje, krompir, sladkorno peso in rodovitna tla so dajala bogat pridelek. Fucino je danes največje osušeno jezero in odtok, ki stoji na mestu starega iz časa rimskih cesarjev, je dolg 6300 metrov.

Mesto Avezzano, ležeče 680 metrov, ni kazalo ničesar o zaspnem miru, o letargiji majhnih, visokoležečih abruških gnezдов.

Prijazne moderne hiše, vse v italijanskem provincijalnem slogu, vzlozene v rodovitno, cvetočo pokrajino, so dajale kraju moderen značaj, dasiravno je bil splošni pogled na Avezzano nad vse slikovit. Lepe promenade so se vlikovile med mestec; danes somorda pokopane pod razvalinami porušeni poslopji.

Ob mestnem vrtu pa se je dvigalo ponosno, krasno poslopje: palača kneza Torlonia, nekronana kralja iz Avezzano. Družini Barberini je pripadal tudi stari grad v mestu, katerega je zgradil leta 1490 grof Orsini. V čudnem nasprotju s temi starimi pričami davne preteklosti stoji moderni Avezzano. Med svetlimi in zračnimi hiškami diha tovarniška poslopja duha našega časa ter pošilja čez pokrajino temne oblake dima. Na iztoku, severu in jugozapadu mesta pa kipe proti nebu močni vrhovi Abrucov, ki so pokriti od oktobra pa do aprila z belo snežno odejo.

Naravnost severno od Avezzano se dviga do višine 2500 metrov sloviti Monte Velino. Severoiztočno od njega stoji nekoliko nižje Mone Sirente; južnozapadno, v Sabinskih gorah, pa Monte Veglio, ki je istotako visok nad 2000 metrov. Njega je opaziti na desnici, če se pelje z železnice južno proti Sora, katero mesto je istotako razdejano. Bilo je mestec, broječe šest do sedem tisoč prebivalcev, ki je ohranilo vso prvotnost italijanskega provincijalnega mesteca. Sora ima za seboj več kot dvestoletno preteklost. Mesto, katero so ustanovili Volsci, so pozneje osvojili Rimljanji, ki so ustanovili že leta 303 pred Kristom na tem mestu cvetočo kolonijo. Marsikateri slavni Rimljan je bil doma iz Sore. Deciji so bili iz Sore, Atilij Regul, slavni govornik Kvint Valerij — vsi ti so prišli iz Sore v Rim ter si v svetovnem mestu starega veka pridobili nesmrtnost. Na navpičnih skalah nad mestom se nahajajo razvaline srednjeveških gradov, na katerih so Abrusi in Sabinsko gorovje sploh bogati. Med poslopji iz novejšega časa je omeniti le katedralo, ki stoji na starodavnih temeljih. V Sori se lahko vidi vso pestrost italijanskega narodnega življenja. Posebno pa dne 27. maja, na praznik sv. Restitute, ko se snidejo v mestu kmetje iz cele okolice v njih slikovitih narodnih nošah.

Sedaj pa je prišlo neizmerno gorje nad ta živahni in temperamentni narod!

Zastrupljen kruh.

Abilene, Tex., 13. febr. — V Anson, Tex., so umrle štiri osebe, ker so jedle zastrupljen kruh. Preiskava je dognala, da je imel pek mleko v nečisti posodi, potem ga je uporabil pri umesujanju kruha. Več drugih oseb je zbolelo.

ZA VSEBINO OGLASOV NI ODGOVORNO NE UPRAVNIŠTVO NE UREDNIŠTVO.

Kvišku srca!

Chicago, Ill.
Pozdravljena "Slovenska liga!"
Vzvetela si kakor pomladanska cvetlica, naznanjujoč veselje vigrad, naznanjujoč, da narava praznuje svoje vstajenje. Veselje se te cvetlice, ki me opominja na novo delo, in gorko pomladansko solnce, ki bo dalo tej cvetlici še več življenja, da bo vzvetela v svoji polni lepoti, naj posije tudi v naša srea, da se bodo ogrela za sveto narodno stvar, li ti pomladanska cvetlice, ki nisi pozabila slovenske domovine, ne slovenskih očetov in sinov, ne nositeljice največjega gorja, slovenskih mater in žena, ti, ki si nam prinesla vigrad, edino naše upanje, cveti in rasti nam v zpodboju!

Dvignila si naša srea, razpršila so se oblaki in posijalo je svetlo solnce.

Bodi nam pozdravljena nositeljica spomladi.

Pozdravljam Vas, narodni boritelj, slovenski bratje in sestre, Vi dika slovenskega naroda. Vaša imena bodo za vedno zapisana v slovenskih sreih in Vaše žrtvovanje bode plačano s hvaležnostjo cele Slovenije.

Bodi nam pozdravljena zvezda voditeljica!

Bodi pozdravljena slovenska pesem!

Slušal sem te privrkat sladko doneti iz materinih zlatih ust, ko me je pestovala. Pel sem te v selju in žalosti, doma in na tujem, na grobu prijatelja, pel sem te med vihrajočimi slovenskimi zastavami.

Ne bomo te pozabili, ti milodnevca, sladka slovenska pesem.

Bodi pozdravljena slovenska zastava, simbol slovenske obstoja!

Pod teboj se zbirajo trdno odločeni braniti te, da boš še naprej vihrala v znak našega navdušenja.

Bodi pozdravljena slovenska domovina!

Na tebi izvirajo slovenska Sava, Drava in Soča, v sredi med njimi se ponosno dviga ovek Triglav, ki čuva nad slovenskimi vasicami po dolinah, kjer smo se rodili, kjer počivajo naši očetje, kjer počivajo slovenski pesniki, ki so svojo domovino tako lepo opevali, želeč ji boljših časov.

Rajsko, mila slovenska domovina, mi smo tvoji zvesti sinovi, kakor so ti bili do groba zvesti pesniki Prešeren, Gregorčič in Askere. Njih duh še živi med nami in v tem duhu te hočemo ljubiti tudi mi, ki vstajamo in tvoji sovražniki je strah.

Ziveli slovenski prvoborniki! Zivela slovenska pesem! Zivela slovenska zastava! Ziveli Slovenci in Slovenke ki se zbirajo pod njo! Zivela svobodna slovenska domovina! Zivela nositeljica spomladanskega vstajenja — "Slovenska liga!"

"Savan."

Osebná svoboda.

Louis N. Hammerling.

XXVII.

V nekem prejšnjem članku smo rekli, da je prost človek le oni, ki obvladuje samega sebe. Iz tega sledi, da mora biti resnično prost le oni, ki ima v sebi lastnosti, vsposobljajoče ga, da živi prosto med ljudmi, da priznava vsakemu svoje ter da ne zahteva zase nič več kot za druge. "Dobri državljani bo zahteval zase prostost ter bo ponosen, ko bo videl, da dobiijo tudi drugi prostost, katero je zahteval zase. Mogoče najboljši dokaz resnične ljubezni do prostosti v kaki deželi je način, na kateri se v dotični deželi postopa z manjšinami." Tako je rekel Theodore Roosevelt pri svojem predavanju v Sorboni, pariškem vseučilišču, dne 10. aprila 1910.

Te lastnosti pa so odvisne od razvoja značaja. Postavna varstva so le sekundarnega pomena in postavte, s katerimi se obdaja ljudje in ki predpisujejo, kaj se sme storiti in kaj ne, preje slabijo kot pa jaitio lastnosti značaja, ki je edini možni temelj, na katerem je zgrajena prostost. Da so prosti, morajo ljudje razumeti prostost, hrepeneti po njej ter jo braniti, ako je to potrebno. Nobene večje napaake se ne more napraviti kot viliti narodu višjo stopnjo prostosti kot jo more prepoznati, uporabiti in braniti.

"Lastnosti značaja, potrebne, da se živi prosto življenje, se razvijajo v praksi in potom študija, ki je v zvezi s prakso. Te lastnosti ne pridejo, ako se obda človeka z odredbami, vsled katerih mu je nemogoče storiti kako napako. Ako hoče biti človek dober, mora imeti prostost biti slab, drugače ni v pravilnem ravnanju nobene moralne vsebine. Nobene moralne vsebine ali moralnega jedra ni v stroju, ki vrši svoje delo brez pogreška, ker ne more drugače. Isto tako pa tudi ni nobene prostosti.

Prostost je pojav zmernosti, ki temelji v upoštevanju enakih pravic drugih ter iz tega nastajajočem omejevanju lastne osebnosti v interesu drugih. To potoz pa je treba razviti do take mere, da postane druga narava, ki se pojavlja v vsakem posameznem slučaju brez posebnih mialii. Ako more kaka oseba gledati nagoto v umetnosti brez nečistega razburjenja, potem je dosegla resnično moralno prostost v spolnih zadevah. Otroci ne morejo tega storiti, pokvarjeni odrasli istotako ne in tudi ne ljudje, ki so drugače zdravi, katere se je pa zadrževalo od takih predmetov in so postali vsled tega nenaravno sramežljivi.

"Resnična sramežljivost leži v absolutnem pomanjkanju vsake misli glede predmeta", pravi T. H. Lewin v "Wild Races of South-eastern India" pri razpravi o glade postanka čuta sramežljivosti. "Pri medicinih in umetnikih", pravi Edward Westermarek v knjigi "History of Human Marriage" "ne povzroča nagota nikakega razburjenja. Videti je kot da slečejo dijaki s suknjo vred tudi vsako strast." — "Le to, kar je skritega, razburja človeka", pravi A. Zimmerman v svoji knjigi: Die Inseln des Stilleu und Indischen Meeres.

"Oni, ki so uvedli na Družabne otoke obleke ter skrito zadovoljenje naravnih nagonov, gotovo niso popravili morale." — "Kadar se privadi oko na pomanjkanje vsake obleke", pravi Henry Rowley v svoji knjigi "Africa Unveiled", "je vaš čut dostojnosti veliko manj žaljen kot pa v Angliji kjer se nosi široke obleke." — "Ničesar zapeljivega ni v nagoti ekvatorijalne dekle", pravi Winwood Reade v svoji knjigi "Savage Africa" — "ter ni nič bolj moralnega ter tako buedeče strasti kot je nagota."

Kar je resnično glede spolne moralnosti, je v enaki meri resnično glede moralnih lastnosti, na katerih sloni prostost, to je glede moralnosti v jedi in pijači itd. Ako leži resnična zmernost v pomanjkanju vseh misli glede predmeta, leži prava prostost v pravem uživanju lastne prostosti ter varovanju one drugih, ne da bi se delalo pri tem nasilja našim čuvstvom. Tako stanje duše in značaja pa je posledica navade in vaje. Najbolj jasno pa se pokaže to v zmernosti v jedi in pijači.

Na drugi strani pa je človek, katerega se je učilo smatrati vse, kar je dobrega na svetu, za nekaj nedostojnega, vedno pod vplivom umetnega omejevanja. Njegova narava je pod pritiskom in ako okusi prepovedani sad, zaide prerad v ekscies ter zapade boleznii, ker je njegova narava izven pravega enakotežja. Dr. Zimmerman pravi, da služil želja prikriti le v to, da se vzbudi pozornost.

To pa ni še vse. Prisilna abstinencia škoduje odporni moči. Narava je izven ravnotežja ter vsled tega bolj vsprejemljiva za moralno propast. Neharmoničen razvoj pa je najbolj gotova pot k duševni in moralni nezmožnosti. Vsakemu je jasno, da se najboljše zavaruje človek proti vremeniskim neugodam, ako se utrdi proti njim. Rastlina iz cvetličnjaka se ne more ustavljati mrazu in snegu.

Istotako je v človeškem življenju. V sedanjem času prevladuje tendenca za ustvarjenje razmer, ki bi onemogočile izvrševanje slabega. To se hoče doseči s tem, da se spravlja s pota vse, kar bi moglo zavesti v zlo. Najbolj odlična primera te tendence je prohibicionistično gibanje.

Spričevala za zaročence.

Milwaukee, Wis., 14. februarja. — Osebe obeh spolov, ki se nameravajo poročiti v državi Wisconsin, bodo morale predložiti zdravniška spričevala, ako bo sprejeta v zakonodaji tozadevna predloga. Predloga je nadomestilo za takozvano "evgenetično" postavo ter vsebuje druge določbe.

Duklanski grof.

Neki Nemece piše: Na malem, prenapolnjenem begunskem parniku, ki je sredi septembra iz Finske prepeljal v Gelfe celokupno uradništvo nemškega in avstro-ogrškega generalnega konzulata v Varšavi, je bila čudno namešana družba. Nemci in Avstrijci, ki jih je polnična sodrga v Vilni zlostavljala, se še vedno niso mogli pomiriti; videlo se jim prestano. Ameriški potniki so bili po ameriško veseli; morda že zato, ker so bili edini, ki so si mogli pravočasno zagotoviti kajite prvega razreda. Drugače je vse spalo na krovu — ali pravzaprav: vsak je bdel, vesel, da je dobil prostorček na ne ravno prvovrstni ladji, ki ga je nesla v domovino. Prav posebni tipi, ki jih je moral vsak opaziti, so bili: atlet po rodu, Bavarec s sprogo Berlinčanko, ki je v Petrogradu izgubil celo svoje imetje v znesku 3000 rubljev; neki berlinski inženir iz Steglitza, ki ga je vojna presenčila v Vladivostoku; star nemški rezervni mornariški častnik s Zepelinovim obrazom, ki je v Petrogradu zapustil svojo kamenito hišo in ki je imel kot edino imetje v žepu zlate rublje, in pa poljski grof. Nikoli ne pozabim ure, ko smo Finski in prijaznim finskiim pristankim uradnikom zaklekali zadnji pozdrav, ko se je parnik že jel pomikati in je Bavarec v tem trenutku opazil, da sta obe košari z njegovima dvema belima izmučenima kodroma ostali na obali. Hotel je skočiti z ladje, se vedel, kakor bi bil zblaznel od obupa in jokal. Njegova usoda je vsem ganila sree, celo carskim uradnikom, so končno popustili in mu dali kodra nazaj.

Samo eden je bil na krovu, ki je ponosno dvigal čelo — poljski grof, postava, kakor jih je ovekočil Matejko na svojih ogromnih slikah. Nasproti vsakomur je bil starček uljuden, za vsakega je imel prijazno besedo, toda kljub temu je ostal celo pot rezerviran. Njegova obleka je bila zanemarljena, kajti vse svoje imetje je pustil v varšavski guberniji; le nekaj je vzel s seboj, v čemer je nas vse nadkriljeval: slugo. Servilno nas je pozdravljaj lakaj po poljski šegi: "Padem k vašim nogam!" S pasjo undanostjo je skrbel za svojega grofa.

O čem je neki razmišljal stari grof? Bil je grof iz Dukle. Potoval je v Galicijo, v Duklo se je rešil, tam ima svoj stari grad, v katerem je nekoč prebival iz Slojeje pregnani kralj Ivan Kazimir Jagelonec, in kar je ostalo poljskim plemičev, so se takrat zbrali krog stiskanega kralja. Sedaj je stari grof doživljal podobno usodo. Kakor so poročali listi, so Duklo osvojili Rusi in najbrže oplenili njegov zgodovinski grad. Samo galerijo slik so rešili. Stari grof izhaja iz rodu, ki je imel v družbi slavne jezuite, katerih eden je umrl kot misijonar na Japonskem mučeniške smrti. Tudi duklanskemu grofu je sojena usoda poljskega mučenika.

Pošta za ujetnike v ruski Aziji.

Vsled odloka avstrijskega ministrstva je začasno ustavljen promet s poštnimi zavitki za vojne ujetnike v azijski Rusiji.

Ogrskih učiteljev

je v vojni 4906, ranjenih je že bilo 206, padlo 41.

PRIPOROČILO.

Čenjeni rojak

FRANK STEFANICH,

Fresno, Cal.

Pošiljatev, katero ste mi poslali, sem prejel. Dospela mi je dne 6. januarja. Seveda sva z g. Špeharjem, kateri je naročil whiskey od Vas, takoj oni večer poskušala. Z vinom sem popolnoma zadovoljen in pride, da ni prevoz tako visok, še prav poceni.

Bodite zagotovljeni, da dokler bodele imeli in pošiljali tako dobro stvar, bodele imeli še več naročnikov. Za whiskey, za katerega sem tudi jaz sonaročnik, bode došlo v kratkem naročilo, in sicer za deset galon. Le to bi Vas priporočil, da če imate za nekaj odstotkov močnejšega, bi nam bil bolj všeč.

Glede vina saj jaz rečem, dokler bodem le mogel, ne bodem brez njega. Še to spomlad bodem naročil 50 galon. Prejel sem tudi Vas kolektor in se vam zahvaljujem. Živio-Bela Krajina!

Z vsem spoštovanjem sem

Vam udani

Josip Krstolich,

332 N. 5. St., Kansas City, Kan.

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brad-

dock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Bar-

berton, O.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEK, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421—7th St., Calumet, Mich.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN VOGRICH, 444—6th St., La Salle, Ill.

JOHN AUSEG, 6413 Matta Ave., Cleveland, O.

JOHN KRŽISNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28. St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308—6. St., Rock Springs, Wyo.

GREGOR PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, št. 1,

Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Sreca Jezusa, št. 2, Ely,

Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovence, št. 114, Ely,

Minn.

Vsi dopisi tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne poši-

ljatve naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe

na na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo

oziralo

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Izza zadnjih dni.

Josip Hrastar.

(Konec).

Francelj sloni pri zamreženem oknu. Današnji dogodek ga vznemirja. Čemu je prišla? Kaj je na-meravala? Ali je bilo to potrebno, sedaj po tako dolgem času, ko je bilo že vse pozabljeno in kopano? Razumeti ne more, kako je postal hipoma tako mehak, kako ga je mogel tako zavratno napasti slaboten trenutek. V dno duše se sramuje te svoje hipne, nerazumljive slabosti. Izdal se je sedaj, pred vsem svetom je takorekoč priznal, da ima ta otrok nekaj pravice do njega. Ko se je prej tako trdovratno branil najmanjše misli na to žalostno zadevo, kako ga je prekanila, kako je znala izrabiti sedanje njegovo stanje ta ženska.

Misli so se mu vedno bolj mešale, trpka neenaka čustva ga prevladujejo. Pred njim vstaja Jelovina, okoli njega se suče Anka, odnekod se približuje Tinka. Očetov glas mu zveni na ušesa: "In tudi iz one kočljive zadeve si se izmotal pred tremi leti brez posebne nesreče". Ako bi bil danes oče videl njegov sramotni poraz, kaj bi storil?

V tem hipu se mu zdi, da ga je nekdo potegnil za rokav. Obrne se naglo, a nobenega ni za njim, tovariši čepi na svojih prostorih in dremajo.

Vlak sopiha dalje, dalje v črno neprodorno noč.

Francelj se stisne v kot in zamisli, sili se, da ne bi mislil ničesar, prav ničesar. A ko se komaj nekoliko umiri, ga zopet nekdo potegne za rokav. Otročji glas bil na njegova ušesa.

"Ne bi mi dal odleš več miru ta otrok, vedno me bo vlekel in no-va plahost lega na njegovo bolno dušo."

Vlak sopiha dalje, dalje, vedno temnejša noč se pogreza na poljano...

VI.

Silno, kakor na jugu prikepa solnce. In vendar smo visoko na severu, blizu ruske meje. Kakor daleč sega oko, povsod prod in pesek in za njima močvirje, nma-zano, bičevnato, globoko. Le s silno težavo se pomika naprej stotinja, se pogreza, izkopava, zaostaja in se zopet zaletava. V oddaljenosti blišči nasproti smrekov gozd, med njim se meša list-hata bukovina. Tam bo bolje, do tja treba priti, naj velja, kar ho-če. V debelih kurkih teče znoj po začrnelih in zaprašenih licih, ka-kor med mahom studence, izginja v štetinastih bradah sopihajočih vojakov. Vedno hujsa in nezno-

Eden vrh drugega, kupi se kopi-ji. A kdo bi se brigal za to! Na-prej, naprej!

Vendar je treba ustaviti, so-vražnik čepi v varnih rovih, nje-gova žetev je preobilna. Napra-vite rove, fantje! Vse se vrže na zemljo, koplje rove. Od tukaj se bo dalo dobro meriti, vsaka kro-gla bo zadela.

Francelj leži iztegnjen v svo-jem rovu. Nizko se pritiska gla-va k zemlji, k cevi; roka je mir-na, kazalec desnice pritiska me-hanično in enakomerno na pu-škin ježček. Krogla za kroglo žvižga iz cevi, išče cilja. Čk, čk, se zarijajo nasprotne krogle v zemljo pred njim, visoko v zraku zabasira granata in se razpoči ne-daleč na levi. Nekaj drevce od-leži v zrak, med vejami se meša-jo odtrgane roke in noge, visoko gori se dvigne nekoliko odtrga-nih glav in telebne zopet navpič-no na zemljo. Kri se zbira v mla-kah, šum raste, še vedno raste.

Čudno. V tem groznem metežu, v tem peklemskem vrisu se Fran-celjni misli hipoma odtrgajo od sedanosti in z neodoljivo silo se mu posili v spomin domači kraj, daljna Jelovina, lepa in ble-steca. Francelj, kje si? Črna smrt pred taboj in okoli tebe, in ti sanjaš?.. Napol v ekstazi, na-pol v nezavesti se nekoliko dvi-gne. Glava in levica se prikaže-ta iz rova. V tem hipu se zave, se zdrami iz sanj. Mimo njego-vega ušesa je zažvižgala krogla, druga je prevrtila levico, ki se ni premaknila nikamor. Kolikor mogoče hitro se zopet stisne v rov, v varno zavetje...

VII.

Jesen. Okoli Jelovine je vse pu-sto in prazno, pospravljeni so poljski pridelki, veter brije sko-zi obrane jablane in hruske. — Vrabci silijo na skedenj in v svi-sli, prvo listje rumeni in odpa-da.

Stari Jelovec pripravlja na dvorišču koleselj. Sina Francelj-na gre čakati na kolodvor.

Mimo gre krčmar Matjaž, zlo-voljen in postaran.

"Kako je Francelju, Jelov-čan?"

Starček pogleda topo gostilni-čarja in pravi:

"Kako naj bo? Bomo videli."

Cez četrte ure se odpelje koles-je, po tisti poti kakor pred dve-ma mesecema. Ob enajstih do-poldne je že v bližnjem mestu na kolodvoru.

Na ovinku se prikaže vlak. Po-časneje vozi kakor v prešlih le-pih časih. Starček stopi tik proge, pričakuje zrejo njegove oči vlaku nasproti. Roke podrhte-vajo, v prsih se vzdiga up in strah. A vse nadkrljuje veselje, da se vrača sin živ domov. Na daljši dopust, kakor je pisal.

Vlak se ustavi. Iz zadnjega vo-za hiti nekdo proti starcu. Usta-vi se pred njim.

"Komaj sem te spoznal, Fran-celj", vikne starček in se nagne proti sinu.

Francelj ga objame z desnico med tem, ko tiči levica v belem, od vratu navzdol visečemu po-voju.

"Menda ni prehudo, Francelj", opomni oče in kaže na sinovo le-vico.

"Ne, oče... dobro je."

Starček se oddhane. Molče gre-sta proti izhodu, molče sedeta na voz. Svetla kobilica potegne, in naglo in veselo driči voz navzdol po beli cesti.

Že blizu doma vpraša oče:

"Kako dolgo ostanete doma, Francelj? Koliko so ti dali do-pusta?"

Francelj se bridko nasmehne.

"Nič več ne pojdem nazaj, oče."

Starček ga nevrjetno pogleda.

"Mar bo kmalu vojske ko-nee?"

"To je v božjih rokah, oče."

"Torej?"

Francelj se nagne proti očetu in pravi tiho, skoro šepetajoč.

"Oče, vaš sin je brez leve ro-ke."

Starček odpre nehoti usta, toda nobene besede ni iz njih. Roka se dvigne, bič zažvižga visoko po zraku in neumljeno pada na hrbet kobilin... Naglo beži ko-bilica, kakor ptica pod nebom.

Francelj kačne pripovedovati vse dogodke, ki so drevili mimo njega v zadnjih časih. Nazadnje pristavi:

"Kaj sem dolžan otroku, ki sem ga zatajil pred svetom in pred vami, oče... In njej?"

Starček se je zamislil. Šele čez dolgo je pokimal z glavo in de-jal:

"Kakor je božja volja."

Francelju so se olajšale prsi, oddahnil se je.

"Tega trenutka sem se bal", je dejal nato skoro slovesno, "a šel je mimo mene po sreči. Hvala vam, oče!"

Cez nekoliko hipov je še pri-pomnil:

"Kako je to žalostno, da nas mora šele nesreča ublažiti in na-praviti iz nas ljudi. Ali bi ne bi-li lahko še veliko boljši in blažji v sreči?"

Po vasi gre novica od ust do ust, da bo zagospodinjila Tinka na Jelovini še pred letošnjim adventom. Vidka pa je že sedaj skoro stalni gost v hiši Jelovčan-ovi in njen glas ozivlja prej ta-ko pusto hišo, kakor da bi zve-neli iz vseh kotov srebrni zvoncei.

Velikanska nemška bla-maža v Chicagi.

Nemci so imeli to nedeljo v tukajšnjem "Coliseumu" shod za mir in nevtralizacijo Združenih dr-žav, ki bi pospešila sklenitev mi-ru med evropskimi narodi. Toda Nemci so hoteli pod krinko miru in nevtralizacije vprijeti veliko vsenemško manifestacijo, ki se je po ponesrečilu, in doživeli so ve-likansko blamažo.

Povabljeni so bili med drugi-gimi na ta shod tudi Rev. Jenkin Lloyd Jones, znani mirovni ap-ostel kot predsednik shoda, šved-ski pisatelj Gustav Schran in kongresnik Buchanan.

Pred vhomom so Nemci prodajali zastave v nemških barvah s podobo nemškega cesarja, nem-škega orla in napisom: "Deutsch-land ueber alles".

Dvorana in govorniški oder sta bila polna nemških zastav z raz-ličnimi napisi iz zadnje prusko-francoske vojne l. 1870 ki so za-lili francoski narod. Ameriških zastav je bilo prav malo, nem-ških okoli 150.

V glavni se je napadalo An-glesko, Bryana in Amerikance, ki so jih izvižgali.

Tedaj je vstal predsednik Rev. Jones s tresočo snežno brado in bliskajočimi očmi, ter bral tem hinavcem take levite, da so sramu odšli iz dvorane. Rekel je:

"Nisem prišel kot Anglež, Ne-mec ali Amerikane, temveč kot mož, ki mišlji resno na mir, da predsedujem temu shodu. Ljud-stva, ki ima sočutje v srcu za vse one, brez ozira na narodnost, ka-teri danes umirajo na bojnem po-lju. Niti eden izmed vzklicujočih se narodov ne more priti, pred sodnika s čistimi rokami. In če je ta shod za mir, kje je angle-ška zastava? Kje je francoska in ruska zastava? Obesite jih vse tukaj pravim jaz. Ako je pa ta shod nemški in proti angleški, ali pa če bi bilo nasprotno, potem ni prostora tukaj zame in se bom odstranil."

Za njim je govoril Šved Schran ki je ves čas skrivaj ob-raz s klobukom, da bi ga ne fo-tografirali na takem shodu kot je bil ta:

"Če bi vedel kakšnega znač-ja je ta shod, ne bi bil danes tu-kaj. Ko sem slišal dva govora, me je bilo sram, da se nahajam na tem mirovnem shodu. Niti eden izmed govornikov izvemši Mr. Jonesa, ni govoril v tem du-hu. Ako hočete imeti mir, potem se ne igrajte s takimi občutli!"

Ljudje so se vsuli proti izhodu.

Predsednik Jones je vsled tega rekel:

"Če hočete iti domov, bom shod razpustil, in Mr. Buchanan ne bo govoril, če pa hoče on svo-je življenje vzeti v svoje roke, Vam ga lahko ponudi."

Govoril je vseeno in najeti pre-tepaci so ga izvižgali.

Predsednik Jones je shod, ki je bil taka blamaža za Nemce, razpustil.

Posetni ljudje so se sramovali in odšli kimačo z glavo, pretepa-či so pa domov gredli peli "Die Wacht am Rhein" v prospeh za-željenega miru in nevtralizacije.

Rev. Jones je nekemu častnikar-skemu poročevalcu rekel: "Pu-stite sladko stran tega shoda."

Petstotisoč ljudi je v čikaški "Tribuni" čitalo o nemškem shodu za mir. Petstotisoč ljudi ve sedaj, da Nemcem ni bilo za mir,

ampak prišli so razgrajati s so-vraštvom v srcu proti vsemu, kar ni nemškega. Predsednik Jones je rekel kongresniku Buchananu,

da naj pazi na svoje življenje, če hoče govoriti, ker nima opravi-či z ljudmi, ki so za mir, tem-več z — razbojniki.

Tudi mi Slovenci si moramo zapomniti ta slučaj v poduk in ravnanje:

1. Da ne smemo Nemcu ničesar zaupati, ker on govoreč o miru, prijemlje istočasno za vrat.

2. Da nam Nemec ne bo dal nikdar prostovoljno svobode, če si jo ne homo priborili.

3. Da Nemec ne pripozna nobe-ne meje, da se tam, kjer se začne Belgija, Francija, Avstrija, Ru-sija itd. ne neha Nemčija, tem-več, da so oni povsod gospodarji. Nasprotno pa zahtevajo od vseh narodov priznanje, da se tam, kjer se neha Belgija, Francija, Rusija itd. začne Nemčija in prav ničesar drugega. To posebno brit-ko občutijo Slovenci na Koror-kem in Štajerskem. V Celju in Mariboru pomagajo Nemcem tr-gati slovensko zastavo policaji, nasprotno pa pa Nemcem v Ljub-ljani z bajonetji ščitijo.

Žalostna resnica.

"Savan."

Borovniški most.

(Pravljica o borovniškega barja; priobčil dr. Leop. Lenard).

Razneslo se je od kraja do kra-ja, da bodo delali železnico. Pre-vrtali bodo hribe, premestili do-line in vlak bo stekel z Dunaja proti Trstu.

Zapelo je kladih, ušibila se je lopata, delo je zakipelo in želez-na cesta se je raztezala vedno dal-je.

Prišli so do ljubljanskega bar-ja.

Pomnilo je starega Jazona in njegove tovariše, ki so se vračali obloženi z bogatimi zakladi iz zlatorodne Kolhide, pomnilo, ka-ko so zmagovite rimske legije ta-borile nad ljubljanskim polju, vi-delo grozovite Hunce, ki so raz-drli belo Ljubljano in staronem-ške horde, ki so čez ljubljansko polje hiteli proti jugu v solučno Italijo in videlo Obre, pasjeglav-ec, ki so prihajali na plen. Voj-ska za vojsko, narod za narodom je prihajal in odhajal, a ljubljans-ko barje je samevalo stoletja za stoletjem, tisočletje za tisočlet-jem tiho in nepristopno.

Prišli so Slovenci, ter zasedli deželo. Bele hišice so se razsedle pod begrovi, hočejo postaviti most, ki prebiva v temnem zalesju in še živi od toplih človeških sre."

"A kako dobiti Škrata?"

"Treba mu je žrtvovati toplo človeško srce, ki še ni okusilo greha."

Za denar se dobi vse in za de-nar so tudi dobili očeta, ki je prodal svojega otroka, da bo žrtvoval Škratu.

"Kaj je bilo še malo naših slo-venskih otrok žrtvovanih Škra-tu!" se je tolažil oče, ki je pro-dal dušo svojega otroka, ter jo zapil in zakvartal v gostilni.

Sli so v ris, pokleali Škrata, naredili z njim pogodbo za toplo človeško srce, ako jim odkrije skrivnost in Škrat je povedal:

"Ako hočete postaviti most čez barje, morate žrtvovati Div-jemu možu sedem delevcev domačinov, ki s svojimi rokami pomagajo graditi stavbo, ter jih pokopati pod temelji."

Inženir si je zapisal Škratove besede.

Drugi dan je velel na skrivaj podgati visoki oder po katerem so delavci donasili kamenje, po-tem je pa poslal sedem delavcev na oder, ki se je pri tej priči po-drl in delavci so bili podsti v razvalinah.

Zopet je zakipelo delo.

Razkopali so razvaline, zbrali zmečkane in raztrgane telesne o-stanke ponesrečenih delavcev, ter jih na inženirjevo povelje po-kopali na kraju nesreče — potem pa dalje stavili most.

Divji mož je bil premagan. Žr-tve nesrečenih delavcev so odvze-le moč njegovi oblasti, most nad barjem se je dvigal vidno od dne do dne in še preden je bilo konec leta, je že stal v vsej svoji viši-ni, obok vrh oboka, vse trdno vezano, kakor da bi bilo zidano za večno.

Tako je stekla železnica, čudo-

ta Marjeta v Borovnici, sveti Mi-klavž na Pakem, svetč Janez in sveti Jurij v Sobočnem, a na vi-sokem Pokojišču, sveti Stefan in sveti Valentin, v sosednjih Pre-serjajh, pa častiljivi sveti Vid.

Toda tudi duhovi se še nahajajo po gozdovih in po barju, a go-spodar vseh je Divji mož.

Stari ljudje vedo povedati mnogo o Divjem možu.

Ta ga je videl, ko je po zimi drvaril pod Krimom, oni, ko je po noči zašel na barju. Pograbil je prevzetno ljubljansko Uršiko, kot poje stara pesem, prevrnil je že marsikak čoln, ki je peljal po Ljubljanki, prišel celo doli pod Drašico, tulili po zimi pod hišami, ustavljal žagarjem vodo, a naj-huje jo je skupil doli pri mlinu.

Prišel je, da bi zapeljal mlinar-jevo mlado ženo, a mlinar ga je zalotil in s pomočjo svojih hlap-cev tako pretepel, da je kruljal na levo nogo in tuleč bolečine zbežal nazaj v hosto.

"Čelo deželo bodo, a našega barja ne bodo!" — so rekli bo-rovniški možje, ki sede od roda do roda na svoji zemlji — "go-spodar barja je Divji mož, a on ne bo tako izlepa pustil svojega kraljestva."

Zastavili so lopato, a kar se izkopali po dnevi, se je zasulo po-noči. Začeli so polagati temelj, a kar so položili čez dan, se je čez noč vdrl v zemljo.

"Kopljite globoko!" — je re-kel inženir.

Kopali so dan, kopali dva, ko-pali cel teden in izkopali globok-jamo hoteč prihodnji teden pola-gati temelj. Toda ko so šli v ne-deljo ljudje k sveti maši, so vi-deli, da je bilo zasuto vse in na mestu, kjer so kopali, je stala blatna voda.

Iztrebili so vodo, delali zopet cel teden, a ko je v soboto zavzo-nilo delopust in so pustili delo, se je vtila ploha in voda je izsto-pila iz tal, ter pogrizla vse. Po-noči se je pa slišalo po barju čudno tulenje, da so se ljudje prestrašeno prežikavali.

"Divji mož brani svoje kra-jestvo!"

"Težak je boj s narodo in z nevidnimi močmi, ki vladajo po nji."

"Toda pride čas in zasuš-eno bo tudi naša barja, kot je bilo prerokovano že njega dni. Toda brez žrtve ne pojde."

Delali so teden za tednom, me-sec za mesecem, prišla je zima in za njo spomlad, nastopilo je zo-pet poletje, a temelj se še vedno ni prikazal iz vlažnega dna.

Tako se delali sedem let in ve-ljalo je sedem milijonov, a delo je bilo še vedno, kakor v začelo-ku.

Inženir je obupal:

"Železnica mora steči! Kdo ve, kako ugnati Divjega moža?"

"Samo Škrat bi vedel poveda-ti, ki prebiva v temnem zalesju in še živi od toplih človeških sre."

"A kako dobiti Škrata?"

"Treba mu je žrtvovati toplo človeško srce, ki še ni okusilo greha."

Za denar se dobi vse in za de-nar so tudi dobili očeta, ki je prodal svojega otroka, da bo žrtvoval Škratu.

"Kaj je bilo še malo naših slo-venskih otrok žrtvovanih Škra-tu!" se je tolažil oče, ki je pro-dal dušo svojega otroka, ter jo zapil in zakvartal v gostilni.

Sli so v ris, pokleali Škrata, naredili z njim pogodbo za toplo človeško srce, ako jim odkrije skrivnost in Škrat je povedal:

"Ako hočete postaviti most čez barje, morate žrtvovati Div-jemu možu sedem delevcev domačinov, ki s svojimi rokami pomagajo graditi stavbo, ter jih pokopati pod temelji."

Inženir si je zapisal Škratove besede.

Drugi dan je velel na skrivaj podgati visoki oder po katerem so delavci donasili kamenje, po-tem je pa poslal sedem delavcev na oder, ki se je pri tej priči po-drl in delavci so bili podsti v razvalinah.

Zopet je zakipelo delo.

Razkopali so razvaline, zbrali zmečkane in raztrgane telesne o-stanke ponesrečenih delavcev, ter jih na inženirjevo povelje po-kopali na kraju nesreče — potem pa dalje stavili most.

Divji mož je bil premagan. Žr-tve nesrečenih delavcev so odvze-le moč njegovi oblasti, most nad barjem se je dvigal vidno od dne do dne in še preden je bilo konec leta, je že stal v vsej svoji viši-ni, obok vrh oboka, vse trdno vezano, kakor da bi bilo zidano za večno.

Tako je stekla železnica, čudo-

vito delo človeškega uma in člo-veških rok, ki veže sever z jugom in prevaža bogastvo narodov.

Stekla je po žrtvah delavcev. Prižvižgal je vlak, ponosno i-brezobzirno je pridivil, kako konj, ki nosi zmagovaleca prihajajočega v novoosvojenem mesto in pred mostom se je ustavil, te-pogledal s svojimi žarečimi očmi na mogočno stavbo, kakor da hotel reči:

"Jaz sem gospodar te pokra-jine, samozavestni zmagovalec ki vlada svet."

"Zvonenje zvonov te je dosle budilo iz snu, vabilo tvoje preb-vaice k molitvi, ter jim napovo-dalo praznik. — Drdranje kole-hropenje in žvižganje stroja b-odlej tvoja pesem."

"Pila si solnčni žar in se ziba-la v mesečnem sijaju, odslej t-bodo obse

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Iz St. Petra poročajo: Iz naše občine so bili, kolikor znano, do sedaj ranjeni, ali oboleli, ali vjeti sledeči vojaki: Janez Gorenc iz Mačkoveca, ranjen v desno nogo in desno roko, je v bolnici v Usori v Bosni; Fran Bučar iz Mačkoveca, ranjen v obe nogi, se je zdravil na Reki; Janez Zupančič iz Črešnjice, ranjen v desno stegno, v bolnici v Gradcu; Alojzij Vidic iz St. Petra, že dvakrat ranjen, obakrat v nogo, prvič se je zdravil v Celju, zdaj v Ljubljani; Fran Porle iz Lešnice, že dvakrat ranjen, prvič, lahko ranjen, se je zdravil v Ljubljani, drugič, težko ranjen v levo roko, zdravi se v Koložvaru na Ogrskem; Fr. Hervolj iz Ždinje vasi, ranjen v nogo, v bolnici v Ljubljani; Josip Luštek, ranjen v desno nogo, v bolnici na Dunaju; Ivan Kramar iz Luterskega sela, obolel na revmatizmu, je v bolnici v Banjski Bistrici (Besztercebanya na severnem Ogrskem); Fran Rifej iz Golosnika, ranjen v obe nogi, v bolnici v Przemyslu; Fran Per iz Toplice, ranjen v nogo, v bolnici v Celovcu; Janez Vrtičič s prestreljeno nogo, v bolnici nekje na Ogrskem; Josip Zeljko iz Sela, ranjen v stopalo, v bolnici v Aradu na Ogrskem; Janez Žura, ranjen v obe nogi, v bolnici nekje na Sedmograškem; Janez Mohar iz Toplice, ranjen v roko, v bolnici v Gradcu; Ljudevit Koželj, nadučitelj iz St. Petra, revmatizem in splošna oslabelost, v Miskovcu na Ogrskem; Miha Švrt iz Jelš, ranjen v nogo, v bolnici na Dunaju; Fran Žitnik iz Stravberke, revmatizem, v bolnici v Budimpešti; Fran Pleško iz Prapreč, revmatizem, v bolnici v Ljubljani; Janez Beve iz Kija, ranjen v desno nogo, vjet na Ruskem v Ufi; Anton Gotlib iz St. Petra, vjet na Ruskem v Simbirsku; Anton Blažič iz Sela, obolel na revmi, v bolnici v Ljubljani; Walter Germ iz Bajnove, ranjen v roko; Janez Zarabee iz Grčevja, v bolnici v Gradcu; Miha Planin iz Ždinje vasi, ranjen v roko, v bolnici na Reki; Anton Gregorič iz Ždinje vasi, ranjen v nogo, v bolnici na Reki; Janez Potočar iz Trške gore, ranjen v roko, v bolnici na Dunaju; Janez Šinkovec iz Harinje vasi, ranjen v križ, v bolnici v Kosičah na Ogrskem; dva brata Kuplek iz Grčevja, oboje ranjena. — Naši ameriški rojaki, zlasti Spornar, Vidrih in Selko, so se spomnili s precejšnjimi darovi naše župne cerkve, da si omisli nov tla. — Gorelo je zadnjič pri neki posestnici v Grčevju. Pri vsej žalosti pa je najbolj žalostno še to, da je zažgal že precej odraščel, seveda lahko miseln, domač fant.

Z Radovice poročajo: Ranjen je bil še novembra meseca na južnem bojišču Matija Cesar, posestnik iz Radovice št. 7. Bil je nekaj časa doma, a se še zdravi v Ljubljani. Ležal je 56 ur neprestano v blatu in snegu. Istotam je padel, v treh tednih, Janez Simončič, posestnik z Boldra št. 7. Bil je zelo priden in skrben gospodar. Zapusča ženo s šestimi nedoraslimi otroci. Na severnem bojišču so bili ranjeni: Jožef Petrič, posestnik z Radovice št. 14, zadet od treh krogelj, v stopalo, v stegno in v roko. Bil je štiri tedne doma, zdaj se je zopet vrnil na bojišče. O Martinu Režku z Bojanjeve št. 6 se je poročalo, da je bil ranjen. Ko je ozdravel se je vrnil na bojišče. Zdal se nahaja zopet v bolnici na Ogrskem. Ima zmazane noge. Ranjen je bil tudi Janez Mateković, posestnik z Radovice št. 21, in Anton Jurglič, že vdrugič. O Alojziju Bajku z Radovice št. 75 pa ni glasu, odkar je odšel na bojišče. Tudi vse poizvedovanje je brezuspešno.

Padel je na severnem bojišču brat gospe Habjanove v Litiži, rezervnik 87. pešpolka, Viktor Kolečnik.

V vojnem vjetništvu. V srbskem vjetništvu se nahaja Albin Ziegler iz Novega mesta. Bil je ranjen. Pobrli so ga sicer avstrijski vojaki, a so ga menda pustili o priliki umikanja z več drugimi ranjenimi v Srbijo. Sedaj se nahaja v Valjevu. — Iz ruskega vjetništva je pisal Jakob Čuč iz Jelovega pri Radečah in pravi, da je daleč v Rusiji ter popolnoma zdrav. Pismo je romalo iz Rusije do Radeč 70 dni. — V Sibiriji se nahaja kot vojni vjetnik Anton Vidmar, posestnik iz Leskoveca, brusniška fara; dolgo ni bilo o njem nikakega glasu.

POGREŠA SE BANENI URADNIK

Pogreša se baneni uradnik poročak 97. pešpolka Edvard Dekleva, doma iz Postojne. Dne 24. decembra je bil ranjen in od tedaj ga pogrešajo. Skoro gotovo se bo nahajal v ruskem vjetništvu.

Kletarski tečaj je priredil od 12. do 14. januarja vinarski nadzornik B. Skalič v Novem mestu. Predavanja so bila velezanimiva. Poslušali bi jih z velikim dobičkom vsakdo, ki ima kaj opraviti s kletjo, pa tudi vsak izobraženec. V kratkem je nadzornik podal ogromno tvarine. Udeležencev je bilo letos manj, čemur je kriva pač vojna. Prišli so gosposdije iz Trsta in Istre, z Gorenjskega, iz Ljubljane; iz domačega kraja sta bila med drugimi odvetnik Slane in naddavkar Brovet iz Starega trga pri Trebnjem. Pogrešalo se je pa Belokranjec. Svoj čas so belokranjska vina slovela, dandanes jih ne morejo spraviti v denar. Ljudje se za stvar premalo zanimajo. Pri tem bodi opomnjeno, da naši ljudje z vinom tudi tržiti ne znajo. V sled prevoških cen, ki mu jih nastavljajo, jim ostane vino po kletah, ko so Vipaveci n. pr. že davno prodali boljše kakovost po nižji ceni. Posledica tega so znani "bušenjanci", posamezna vas izpije svoje vino, denar pa ne pride v deželo. Na ta način mora vinarstvo po Dolenskem propasti. Zastonj!

TRŽNA POROČILA.

Iz Novega mesta poročajo: Cena prašičev se je v zadnjem času močno vzdignila. Vidi se, da smo sredi vojne in da primanjkuje krme za pisanje. Pitani prašičev je čimdalje manj, popraščevanja pa njih je pa čimdalje več. Na novomeškem trgu so pitani prašiči po 1 K 20 v do 1 K 60 v 1 kg žive teže, kakor so rejeni. Mlajši in lažji persutniki so cenejši, debeli prašiči pa dražji. Prav debeli prašiči so se prodali tudi še dražje. Sedanja visoka cena je v soglasju s draginjo žita in krompirja, pa tudi v soglasju s pomankanjem teh krmil. Kdor ima sedaj kaj več klaje za pitanje, naj le pita, ker bo cena še rasla, kakor vse kaže. Sedaj bodo tudi mladiči dobri in se bodo dobro prodajali s težo po 60 do 80 kg. — Cena praseta je tudi dobra, ker je dosti kupecev zanjo. Na zadnje sejmice se je pripeljalo primerno malo praseta, dočim je bilo kupecev dosti. Kupčija je bila zaradi tega živahna in dobra. Tudi 11. januarja so se praseta dobro prodajala. — Vinska kupčija je letos bolj slaba. Manjka pivec in zato tudi kupecev. To je občutna škoda za naše vinske kraje. Stroški za vinograde so čimdalje večji, dohodki pa le nočejo priti. Letos imamo po več letih zopet enkrat dobro kapljico in po ugodni ceni, pa je zaradi vojnih razmer le težko dobiti kupeca zanjo.

Iz noveške okolice se je nekaj vina oddalo, pretežna večina pa čaka na kupeca. Cena vina je po 32 do 44 v liter. Novomeška kmetijska podružnica se je obrnila z okrožnico na vse gostilničarje in vinske trgovce na Kranjskem z vabilom, da se obračajo z naročili v domače kraje in da točijo po gostilnah domač pridelek. Upajmo, da se bo v tem pogledu tudi pri nas na bolje obrnilo in da pridejo tudi za naše vinogradnike zopet boljši časi.

Oddaja konj za vojsko. Iz Ljubljane poročajo: V zadnjem času se je odpeljalo toliko konj po vojaštvu iz naših krajev, da bo nastalo občutno pomanjkanje za naše kmetije. Posebno težko bodo čutili to krajci, ki so navezani na konjsko vprego. V mnogih drugih slučajih bo kazalo gospodarjem kupiti vole, da se nadomesti konjska vprega. Ker je odšlo tudi dosti kobil, bo trpela v bližnjem času vsa naša konjereja in z njo vred seveda tudi naše kmetije.

Najvišje cene za oves. Potem, ko so bile vpeljane najvišje cene za žito, moko in krompir, jih je vlada vpeljala še za oves. To se je zgodilo z naredbo trgovinskega, poljedelskega in notranjega ministrstva, ki določa: 1. Ob prodaji ovsu v veletrgovini se naslednje najvišje cene za meterski stotnik smejo prekoračiti: Na Nizjem in Gornjem Avstrijskem 25 K, na Solnograškem, 25 K 50 v, na Štajerskem, Koroškem, Kranjskem, Gorškem, v Trstu in v Istri 26 K 50 v, na Tirolskem (ne vstevši deželne pribitke za žito) in na Predarlškem 27 K 50 v, na Češkem 23 K 50 v, na Moravskem in Vidmar, posestnik iz Leskoveca, brusniška fara; dolgo ni bilo o njem nikakega glasu.

pridelovalci, trgovci in obdelovalci. V točki 1. določene najvišje cene se tudi pri direktnem prometu med pridelovalcem in porabi- teljem ne smejo prekoračiti. 3. Najvišje cene je razumeti za kraj pogodbeno dobave za 100 kilogramov brez vreče proti gotovini (netto per kassa). Najvišje cene obsegajo stroške prekladanja in prevoza do prekladalne postaje. 4. Posestnika zaloga ovsu sme deželno politično oblastvo pozvati, da jih dobavi po določenih najvišjih cenah, kolikor niso potrebne za lastno porabo. Ako se posestnik brani ugoditi temu pozivu, sme deželno politično oblastvo te zaloge prodati na posestnikov račun in stroške, prodajno ceno in končno veljavno določiti politično deželno oblastvo vpoštevaje najvišje cene kakor tudi kakovost in porabnost blaga zaslišavši izvedence. 5. Ta naredba se nanaša na dobavo ovsu iz carinskega inozemstva. 6. Za promet s semenjem sme poljedelski minister na predlog kakšne kmetijske korporacije ali e. kr. semenske kontrolne postaje na Dunaju dovoliti izjeme od te naredbe. 7. Prestoplo določil te naredbe in predpisov, ki se izdajo na podlagi te naredbe, kaznujejo pri prodajalcih politična oblastva prve stopnje z denarnimi globami do 5000 K ali z zaporom do šest mesecev. — Ta naredba je stopila v veljavo dne 25. decembra 1914.

ŠTAJERSKO.

Padel je na severnem bojišču glasom 96. izkaza o mrtvih in ranjenih Feliks Ješovnik, nadporočnik 7. domobranskega pešpolka, sin mnogozasluznega nadučitelja pri Sv. Rupertu v Slov. goricah.

Smrtna kosa. Na Dunaju te dni naglo umrla feldajgmajster Ivan baron Samonik je bil sin preprostih slovenskih starišev iz Soštanja.

Z bajonetom zabodel je 18. jan. v Framu pri Mariboru posestnikov sin Jožef Fregl, rezervni desnik 47. pešpolka, tvorničarja Feliksa Zangger, s katerim sta se prej v gostilni sprla zaradi plačila voženj. Zangger je umrl, Fregl pa so ga zaprli.

Pobegnil je iz angleškega vjetništva v Gibraltarju Celjan Friderik de Toma. Srečno je dospel v Zenevo v Švico, odkoder se vrne v Celje.

Oproščena je bila pri mariborskem okrajnem sodišču pred senatom šestih sodnikov 27letna dekla Alojzija Gollob, ki je bila obtožena, da je usmrtila 7. septembra zvečer svojo gospodinjo Heleno Milehberger.

Poročil se je dr. F. Vičar, avskultant, sedaj rezervni poročnik pri domobranskem pešpolku št. 22 v Šibeniku, z gd. Zoro Vošnjakovo, hčerko hišne posestnice in lastnice pekarije gospe Vošnjakove v Celju.

NAZNANILO.

Slovenec v Rock Springs, Wyo. in okolici naznanjam, da sem se preselil v svoje prostore z imenom

"Dom Bar"

ravno nasproti "Slovenskega Doma". Od sedaj naprej bom točil le Schlitzovo pivo, ki je Slovenecem najbolj priljubljeno.

Rojakom se priporočam za obilen obisk. S spoštovanjem

ANTON JUSTIN,

ROCK SPRINGS,

WYO.

"KRACKERJEV" BRINJEVEC

je najstarejše in od zdravnikov priznано kot najboljšo sredstvo proti notranjim boleznim.

Cena za "BRINJEVEC" je: 6 steklenic \$ 6.50
12 steklenic 13.00

V ZALOGI IMAMO
tudi čisti domači TROPINJEVEC in SLIVOVKA kuhana v naši lastni destilaciji.

Nasle cene so sledeče:

Tropinjevec per gal.	\$2.25, \$2.50, \$2.75 in \$3.00
Slovovitz per gal.	\$2.75—\$3.00
Tropinjevec zaboj	\$ 9.00
Slivovitz zaboj	\$13.00
"66" Rye Whisky 5 let star, zaboj	\$11.00

Radeča Ohio vina per gal. 55c., 60c., 65c.
Catawba in Delaware per gal. 75c.—80c.
Za 5 in 10 gal. posodo računamo \$1.00, za 25 gal. \$2.00, za večja naročila je sod zastoj.

Naročil naj se priloži denar ali Money Order in natančni naslov. Za pristnost pišate jamčimo.

The Ohio Brandy Distilling Co.
6102-04 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Imenovanje. Iz St. Jurja ob J. žel. poročajo: Okrožni deželni živilozdravnik Anton Uršič je imenovan za višjega deželnega živilozdravnika.

Letalo. Iz Gradača poročajo, da je priplulo nad Gradec 12. januarja opoldne v višini 600—700 m zopet neko letalo ter izginilo nato proti jugozahodu.

KOROŠKO.

V vojni sta umrli dva mladeniča, in sicer Gustav Zwick v Melvicih, ki je umrl v prelazu Dukla v Karpatih, in Jožef Fläshberger v Napolah, katerega je strgal srpnal na drobne kosce.

Pismo z bojišča. Urh Šipek, kmetijski fant iz St. Danijela, piše: Želim vam srečno in veselo novo leto. Vsi upamo, da v novem letu bo ne bo več tako dolgo trajal kakor je že trajal. Božične praznike smo obhajali še dokaj veselo. Nič nas ni motilo, čeravno smo imeli božično drevesce na prostem namesto v topli sobi. Kot svečice so nam služile od sovražnih granat užgane hiše in gromenje topov je sveti večer še porazgavalo. Ako me Bog ohrani zdravega kakor še dozdaj in pridem iz te vojne srečno nazaj, se bom pač celo življenje spominjal teh božičnih praznikov. Sedaj smo vsi štirje bratje pri vojakih in doma je ostal samo 72letni oče.

Obešenega so našli koroškega pomočnika Alojzija Kussa, rojenega v Vetrinju pri Celovcu, dne 10. januarja zjutraj v neki celovski gostilni, kjer je prenočeval.

PRIMORSKO.

Dva hidroplana. Tržaški list "Piccolo" z dne 11. januarja poroča, da sta priletela nad mesto zgodaj popoldne dva hidroplana avstrijske vojne mornarice.

OGLAS.

Cenjenim rojakom priporočam svoja

NARAVNA VINA iz najboljšega grozdja.

Lansko rdeče vino po 45¢ gal., staro rdeče vino po 50¢ galona, lansko belo vino po 50¢ gal. in najboljše staro belo vino po 55¢ gal. 100 proof močan tropinjevec 4½ gal. \$12.00; 10 gal. pa \$25.00. Vino pošiljam po 28 in 50 gal. Vinarna in destilacija blizo postaje. Potovalni zastopnik je g. M. Zugel.

Pošljite vsa pisma na:
STEPHEN JACKSE,
Box 161 St. Helena, Cal.

Slovensko-Amerikanski KOLEDAR

za leto 1915

Sedaj smo sačeli razpošiljati naš Koledar za leto 1915 onim, ki so nam že poslali naročnino. — Letošnji koledar je izvanredno zanimiv ter vsebuje med drugim številnim čtivom tudi smeseno raspravo načelnika tajne službe Združenih držav, Williamsa J. Flyna: "ČRNA ROKA IN NJE DELOVANJE", v kateri popisuje pisatelj resnično zgodbo, kako je s svojimi pomočniki zasledoval in končno ugonobil zločinsko družbo, ki živi od izsiljevanj, ponarejanj in zavratnih umorov. Že sama ta povest je vredna male svote. Poleg tega je še nebroj drugega zanimivega, poučnega in zabavnega čtiva. Prepričani smo, da bo letošnji Koledar izvanredno ugal našim čitateljem. Cena: 30c.

Ker je valed uvedbe paketne pošte poština za Koledar različna, veljajo za posamezne države sledeče cene:

Koledar stane 30 centov s poštno no vred za sledeče države:
Connecticut, Rhode Island, Delaware, District of Columbia, Maryland, Massachusetts, New Jersey, New York, New Hampshire, Ohio, Pennsylvania, Vermont.

Koledar stane 35 centov s poštno no vred za sledeče države:

Alabama, Maine, Florida, Georgia, Arkansas, Illinois, Indiana, Louisiana, Iowa, Oklahoma, Kentucky, Kansas, Michigan, Minnesota, Mississippi, Montana, North Dakota, South Dakota, North Carolina, South Carolina, Nebraska, Tennessee, Virginia, West Virginia, Wisconsin.

Za še bolj oddaljene države stane Koledar 40 centov s poštno vred. — Te države so:

California, Washington, Oregon, Nevada, Arizona, Colorado, New Mexico, Wyoming, Utah in Idaho.

V naši podružnici Frank Sakser, 6104 St. Clair Ave., Cleveland, O., pri L. Balantu v Barbertonu, O., in pri Frank Lebnau v Forest City, Pa., pri Charlesu Zgoncu in pri Jakobu Petrichu v Chisholm, Minn., pri Chas. Karlingerju, 3942 St. Clair Avenue, Cleveland, O., pri Antonu Kikelju, 1116 Franklin Ave., Youngstown, Ohio, pri Ivanu Pakju v novi slatarski trgovini nasproti Conemaugh pivovarni na Chestnut St., Conemaugh, Pa., se prodaja naš Koledar po 30 centov.

Kdor naroči Koledar, naj se ozira na te cene.
Naročite ga pri:
SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St., New York City

HARMONIKE

belež kakršnakoli vrsta izdelanem iz popravilam po najnižjih cenah, a daleč trpešno in zanesljivo. V popravilo nasestvo vsakdo pošlje, ker sem še nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravilo vsakega trzanske kakor vse druge harmonike ter računam po dela kakor koli kda mltava brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL

1017 E. 62. St., Cleveland, Ohio.

DOMAČA NARAVNA OHIO — VINA kakor Delaware, Catawba, Iwes, in Conkord prodaja JOSIP SVETE

1780-82 E. 28th St., Lorain, Ohio.

Concord rudeče vino:	Catawba belo vino:
Sod 6 gal..... \$ 5.50	Sod 6 gal..... \$ 7.00
Sod 10 gal..... 8.00	Sod 10 gal..... 11.00
Sod 25 gal..... 16.50	Sod 25 gal..... 24.00
Sod 50 gal..... 30.00	Sod 50 gal..... 42.50

Delaware belo vino, sod 10 galon \$13.00, Sod, 25 galon \$26.00, Sod 50 galon \$50.00.

Pri vseh teh cenah je vojni davek že vračunan. Vina so popolnoma naravna, za kar jamčim. Naročilo je pridejati denar ali Money Order.

Po nižjani ceni!

Amerika in Amerikanci.

Special Rev. J. M. Trunk

je dobiti poštne prosto za \$2.50. Knjiga je vezana v platno in za spomin jako prilična.

Založnik je imel veliko stroškov in se mu nikakor n izplačala, zato je cena nižjana, da se vsaj deloma pokrijejo veliki stroški.

Dobiti je pri

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Frank Petkovšek

Javni Notar (Notary Public)

718-720 MARKET STREET
WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke, patentirana zdravila.

PRODAJA vožne listke vseh prekomorskih črt.

POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo in pošteno.

UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela.

Velika vojna mapa

vojskujocih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d. V zalogi imamo tudi.

Novo stensko mapo cele Evrope.
Cena ji je \$1.50.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepiral, da dospejo denarne pošiljate tudi sedaj zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebuje pošiljatelj v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj \$20 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

JACK.

Francoški spisal Alphonse Daudet.
Za "Glas Naroda" prevel J. T.

(Nadaljevanje.)

Zenajda je nekoliko osramočena spravila denar in želela deklu lahko noč. Pet minut kasneje je zavladala v Rudicovi hiši smrtina tišina. Toda pri hišah, je ravno tako kot pri ljudeh. Hiše so podobne človeku. Na zunaj so mirne in neobčutljive, v njihovi notranjosti se pa večkrat odigravajo navratne drame.

V obednici je bila luč že ugasnjena. Samo v temnem kotu je žarela v kamini zarjavela. Poleg kamina sta se nahajala možki in ženska. Ženska je stala ponosna kakor kraljica, možki je pa klečal pred njo.

— Prosim Te — je govoril komaj slišno — prosim Te, če me res ljubiš.

Bog ve, česa jo je prosil, kaj je zahteval od nje? Ali ni v tej uri popolnoma njegova. Samo mala razlika je bila. On je bil v hiši njenega moža. Malo prej ji je pisal sledeče besede:

— Pusti vrata odprta... to noč bom prišel.

Ona ni pustila samo odprtih vrat, ampak si je tudi spletla lasse in nadela vese svoj nakit. Prizadevala si je, da bi bila kolikor mogoče lepa v tej prvi noči ljubezni. Kaj mu je toraj manjkalo? Skorajgotovo nekaj strašnega, nekaj nenavadnega, kar mu je ona zamore dati! Zakaj bi se branil te roke, ki so ga že tolikokrat objemale!

Tako slabotna je bila Klarisa in vendar tako nedosegljiva. — Ne, ne! — je vzkliknila — tega ne! To ni mogoče!

— Pomisli, Klarisa, saj sem ti povedal, da je samo za dva dni. S temi šeststisoč franki poplačam pet tisoč frankov dolga, z ostalimi tisočem pa bom začel znova igrati. Zagotovim Ti, da bom že jutri imel celo premoženje.

V njenih potezih se je pojavilo nekaj, strahu podobnega. Nekaj časa ga je mrko gledala, potem se je pa stresla po celem telesu.

— Ne, ne! In še enkrat rečem, da ne!

Se bolj prisrčno jo je začel prositi in se po kolenih plaziti k njej. Ona se mu je neprestano umikala.

— Ne, ne! Prosim Te, ne misli več na to! Prevdariva raje, če bi šlo na kak drug način.

— Saj sem Ti povedal, da ne gre drugače.

— Poslušaj vendar. Jaz imam zelo bogato prijateljico, davkarjevo hčerko. V samostanu sva bili skupaj. Če hočeš ji bom pisala. Prosila je bom, da naj mi posodi šeststisoč frankov. Prepričana sem, da se ne bo nič oproti.

Vse to je rekla, ker ji je le tako slučajno prišlo na misel. V srečo je bila prepričana, da ne more nikjer dobiti denarja. Nekaj mu je morala odgovoriti in ga je vsaj malo potolažiti, ker je neprestano silil vanjo.

— To ni mogoče! — Denar moram že jutri imeti — je odkimal Karol.

— Veš, kaj? Idi k ravnatelju! Prav dober je mož in rad te ima. Mogoče bo...

— On? Beži, beži! Spodil me bo, to je vse. Daj, prosim Te! V dveh dneh bi ti prinesel denar nazaj.

— To samo tako praviš.

— Kar rečem, je tudi resnica. Pri čem hočeš, da Ti prisegem?

Ko je izprevidel, da je ne more pregovoriti, da je vsaka beseda zastoj, je nadaljeval:

— Nisem storil prav, da sem ravno Tebe zaprosil. Najboljše bi bilo, če bi Ti ničesar ne povedal. Sam bi šel v sobo, odprl bi omaro in vzel kolikor potrebujem.

— Nesrečnej! — je vzkliknila. — Ali ne veš, da Zenajda vsak dan po večkrat preševa svojo doto? Se nocoj je pokazala skatljico in denar našemu učencu.

Risar Karol se je stresel po celem telesu.

— Ah! Ali res?

— Seveda. Zakaj bi lagala. Uboga deklica je tako srečna!... Njena smrt bi bila, če bi ji kdo vzel denar. — Razentega pa tudi ključa ni.

Nato je utihnila. On je vstal in stopil k njej.

Najhujše je bilo to, da sta se silno ljubila. Ta ljubezen je bila izražena v pogledih, če so se slučajno srečali. V tem groznem duševnem boju sta se večkrat poljubila.

— Kaj bo z menoj? — je začel znova javkati mladenič — onečasen bom, uničen, če ne plačam tega dolga! Vsi bodo pljuvali za menoj!

Jokal je kakor otrok in zopet pokleknil. Svoje čelo je ribal ob njeno koleno in imenoval "svojo teto, svojo lepo, malo teto".

Tedaj ni bil več proseč ljubez, to je bil otrok, kateremu je nadomestoval očeta stari Rudic. In ta otrok je ljubil ženo svojega strica.

Tudi uboga žena je začela jokati, popustiti pa vseeno ni mogla.

— Ne, ne, ne morem, ni mogoče.

Teh besed se je oprijela kot potapljač se človek bilke na vodi.

Naenkrat je vstal in zaklepal:

— Ti toraj nočeš? — No, je že dobro! Sedaj vem, kaj mi je storiti: z Bogom, Klarisa!

Mislil je, da bo zaključila.

Nekoliko opotekajočih korakov je šla proti njemu in rekla: — Ti hočeš umreti! Dobro, tudi moja misel je to. Dovolj mi je tega življenja, laži in zločinov. Več je laži kakor ljubezni. Išcem in iščem ljubezni, pa je ne morem najti. Idiva toraj skupaj, da bo prej končano.

— Kako? Ti hočeš?... Kakšna neumnost! Ali je mogoče?

Njegova moč prigrigovanja je bila slednjic pri kraju.

— Vse skupaj mi je že preneumno! — je vzkliknil in planil proti stopnicam.

Klarisa ga je dohitela na prvi stopnici in ga potegnila za suknjo.

— Kam hočeš?

— Pusti me! Edino ta pot mi preostaja.

Začel je ječljati.

Ona se ga je oklenila in zašepetala:

— Ne stori tega! Prosim Te!

Zločinska pijanost se ga je že tako oprijela, da ni ničesar več slišal.

— Pazi! — Samo če prestopiš, bom zaklecala na pomoč!

— Dobro! Kriči, če hočeš! Cel svet naj izve, da imaš nečaka za ljubimca in da je Tvoj ljubimec tat!

se je napravila za to noč, za prvo noč, katero sta imela preživeti sama skupaj.

O, ta grozna, strašna noč ljubezni! Naenkrat se ji je na nek način zagnjusil. Moči so jo jele popuščati. Ko je zločinec varno stopal po stopnicah in tipal naokoli, je ona omahnila na divan in si zagrebla obraz v blazine. To je storila zategadelj, da bi zadušila javkanje in stokanje, da bi ničesar ne slišala, ničesar ne videla.

Pijanost.

Ni bilo še šest ura zjutraj.

Po cestah v Lindret je vladala še popolna tema. Samo po gostilnah in pekarijah so gorele luči.

V eni teh gostiln sta pri peči sedela Jack in Karol. Pila sta in se prijazno pogovarjala med seboj.

— Jack, daj ga še en kozarec.

— Ne, hvala lepa, gospod Karol. Vrijemite, da nisem vajen pijače. Bojim se, da bi mi ne bilo slabo.

Risar Karol se je zasmejal.

— Beži! Boži! Parizani se po navadi šalijo. Hej, krčmar, še dva kozareca belega! Ne obotavljaj se preveč.

Učence si ni upal ugovarjati. Nekako počasnega se je čutil, ko je bil v družbi tega lepega moža. Pa je imel tudi vzrok zato. Prej ga risar niti pogledal ni, to jutro ga je pa slučajno srečal v Lindre in ga takoj povabil seboj na pijačo. To je bilo sicer nekaj nenavadnega, in Jack je že začel slutiti, da cela zadeva ni popolnoma v redu.

(Dalje prihodnjič.)

Velika zaloga vina in žganja.

MARIJA GRILL

Prodaja belo vino po 70c. gallon
črno vino po 50c.
Drobnik 4 gallone za \$11.00
Brinjevec 12 steklenic za \$12.00
4 gallone (sodček) za \$16.00

Za obilno naročbo se priporoča

Marija Grill,

3308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

ROJAKI. NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

NAŠI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblaščen pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle:

Jenny Lind, Ark. in okolica: Michael Clarr.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.

Denver, Colo.: John Debeve in A. J. Terbove.

Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.

Pueblo, Colo.: Peter Cullig, J. M. Rojtz, Frank Janesh in John Germ.

Salida, Colo. in okolica: Louis Costello (The Bank Saloon).

Walsenburg, Colo.: Ant. Sattlich in Frank Blatnik.

Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič, 635 Aurora Ave.

Oglesby, Ill.: Math. Hribnik.

Depeu, Ill.: Dan. Badovinac.

Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.

La Salle, Ill.: Mat. Komp.

Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zalel in Frank Bambich.

Mineral, Kans.: John Stale.

Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek in Math. Ogrin.

So. Chicago, Ill.: Frank Černe in Rudolf Požek.

Springfield, Ill.: Matija Barborič.

Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kerne.

Mulberry, Kans. in okolica: Martin Kos.

Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shaltz in M. F. Kobe.

Detroit, Mich. in okolica: Joseph Glasli.

Manistique, Mich. in okolica: B. Kotzian.

So. Range, Mich. in okolica: M. D. Liković.

Aurora, Minn.: Josip Fugina.

Chisholm, Minn.: K. Zgone, Jakob Petrich in Frank Zagar.

Duluth, Minn.: Joseph Sharabon.

Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouže.

M. L. Kapsch in Jos. J. Peshel.

Eveleth, Minn.: Jurij Kotze.

Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.

Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.

Nashauk, Minn.: Geo. Maurin.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.

St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.

Aldridge, Mont.: Gregor Zobec.

Great Falls, Mont.: Math. Ulrich.

3409 N. 5th Ave.

Brooklyn, N. Y.: Alojzij Česarek in Leo Štrunkelj.

Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.

Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Marinčič, Chas. Karlinger in Jakob Resnik.

Bridgeport, O. in okolica: Alois Balant.

Collinwood, O.: Math. Slapnik.

Lorain, Ohio in okolica: John Kum-še 1735 E. 33. St.

Youngston, O.: Ant. Kikelj.

Oregon City, Oreg.: M. Justin.

Allegheny, Pa. in okolica: M. Klarich.

Bessemer, Pa.: Louis Hribar.

Braddock, Pa.: Ivan Germ.

Bridgeville, Pa.: Rudolf Pieteršek.

Burdine, Pa. in okolica: John Ker-šnik.

Conemaugh, Pa.: Ivan Pakj.

Claridge, Pa.: Anton Jerina.

Canonsburg, Pa.: John Koklich.

Broughton, Pa. in okolica: A. Dem-šar.

Darragh, Pa.: Dragutin Slavič.

Export, Pa. in okolica: John Prostor.

Forest City, Pa.: Karl Zalar in Fr. Leben.

Farrell, Pa.: Anton Valentincič.

Greensburg, Pa. in okolica: Vence-oslav Palčič.

Irwin, Pa. in okolica: Frank Dem-šar.

Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja.

Marianna, Pa. in okolica: Frank Gottlicher.

Meadow Lands, Pa.: Georg Schultz.

Moon Run, Pa. in okolica: Frank Maček.

Pittsburgh, Pa.: Ignacij Podvasnik.

Ignaz Magister, Z. Jakše in U. R. Jakobich.

Unity Sta., Pa.: Joseph Škerlj.

Steelton, Pa.: Anton M. Papč.

West Newton, Pa. in okolica: Josip Jovan.

Willock, Pa.: Frank Seme in Joseph Peternel.

Toole, Utah: Anton Palčič.

Winterquarters, Utah: Louis Blasič.

Black Diamond, Wash.: Gr. Forenta.

Ravensdale, Wash.: Jakob Rom-šak.

Davis, W. Va. in okolica: John Bro-slich.

Thomas, W. Va. in okolica: Frank Kocijan in Frank Bartol.

Grafton, Wis.: John Stampfel.

Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik.

John Vodovnik in Frank Meh.

Sheboygan, Wis.: Anton Starich in Frank Sepich.

West Allis, Wis.: Frank Skok in Louis Lončarič.

Rock Springs, Wyo.: A. Justin in Val. Stalich.

Kemmerer, Wyo.: Josip Motoh.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim rojakom v vzhodni Pennsylvaniji naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

Mr. FRANK R. DRAŠLER,

ki je pooblaščen pobirati plačila za Glas Naroda in vse druge stvari, ki jih imamo v zalogi, in izdati veljavna potrdila. Rojakom ga toplo priporočamo, v upanju, da mu bodo ali vestransko na roko.

S spoštovanjem
Upravišтво Glas Naroda.

Novoletna razprodaja.

Slovenecem naznanjam, da razprodam pristni importirani dolenski cviček po 40 centov steklenico.

Peter Keber,

1703 — 2nd Ave., New York.

Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja.

Kje je JOHN ŽIROVNIK? Po poklicu je mizar in je bival pred nekaj leti v Brooklynu, N. Y. Če kdo ve za njegov naslov, prosim, naj mi ga naznani, ali naj se pa sam javi. Išče ga njegov prijatelj: John Lebar, P. O. Box 414, Forest City, Pa.

Iščem svojega prijatelja JANE-ZA KEBE, Doma je iz Dol. Jezera št. 16. Prosim cenjene rojake če kdo ve za njegov naslov, naj mi naznani, ali naj se pa sam javi. — Anton Braniš, Big Bay, Mich.

NA PRODAJ

fine farne, nizka cena, pogoji lahki. Pišite takoj po pojasnila. Pišite angleško. Naslov:

George W. Clark,

(11-17-2) Flycreek, N. Y.

NAZNANILO.

Cenjenim rojakom v državah Illinois, Indiana in Wisconsin naznanjamo, da jih bo obiskal naš potnik

Mr. OTTO PEZDIE,

kateri je pooblaščen pobirati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati pravoveljavna potrdila in ga rojakom toplo priporočamo.

Sedaj je v Chicago, Ill.

S spoštovanjem

Upravišтво Glas Naroda.

Pouk v angleščini.

Prva in edina Slovenska Korespondenčna Šola.

Podučuje angleščino po najnovejši metodi od treh do šest mesecev, potom dopisovanja pišite za pojasnila

Slovenska Korespondenčna Šola
6119 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Farme

v slovensko-hrvaški koloniji.

Ako želite kupiti farmo ali zemljo za farmo, ne kupujte prej, dokler se ne prepričate, kakšna prilika se vam nudi v slovensko-hrvaški koloniji v okolici Ashlanda v državi Wisconsin. Ta kolonija obstaja sedaj že šesto leto ter je v njej kupilo farme že 150 slovenskih in hrvaških družin.

Slovinci in Hrvati, ki so naseljeni tukaj, imajo razna gospodarska društva, kojih namen je, da pospešujejo blagostanje in napredek slovenskih in hrvaških farmerjev v oni okolici. Zato je dandanes lahko vsakemu našemu človeku prirediti tukaj za gospodarstvom in to z majhnim denarjem. Pišite po naš list "Good's Colonist", kjer lahko podrobneje vidite o teh kolonijah. Pošljemo ga vsakemu zastopniku, brez razlike, ako želi kupiti farmo ali ne.

Naslovite:

The James W. Good Company

Dep. 54 Ashland, Wis.

Avstrijsko Srbsko Ruska Vojska.

Dobili smo iz Ljubljane knjigo s tem naslovom, z lepimi slikami. To je prva knjiga o sedanji vojni v slovenskem jeziku. Dobili smo le 500 komadov. Cena 75c. Kdor jo hoče imeti naj takoj piše ponjo. Dobili smo tudi vojne razglednice Rdečega križa, petero vrst 25c. Cenik pošljemo zastopniku.

SLOV. KNJIGARNA

535 Washington St., Milwaukee, Wis.

DRUGI IN TRETJI ZVEZEK

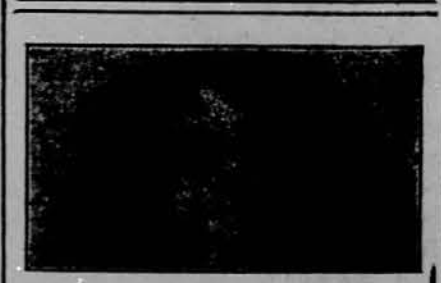
IMENIKA padlih, ranjenih in vjetih naših vojakov v sedanji evropski vojski.

Sestavljen po izvršnih poročilih vojnega ministrstva s ozirom na tretje zborni poveljstvo (corps) pri katerem služujejo izključno skoraj sami Slovenci. Tu so navedeni vojniki ljubljanskega, spodnje-stajerskega, spodnje-koroškega, tržaškega i. t. d. pešpolka; naših lovskih bataljonov, dragonskega in domobranskih polkov; Slovenci drugih oddelkov in vojne mornarice, skupno nad 4000 imen. Vključno je do zdaj navedenih nad 5000 ponesrečencev v vojski. Pri nekaterih vjetih je navedeno, kje se nahajajo v vjetništvu a pri nekaterih padlih naveden je celo grob, kjer so pokopani. Cena za 2. in 3. zvezek je 35 centov, za vse tri do zdaj izšle zvezke, ki obsegajo 200 strani, pa samo 50 centov. Naročila in denar pošljite na:

FELIX M. DOLINAR

45 Vesey St., Dep. G, New York.

Kdo želi razprodajati imenike, naj piše po pogoje.

Samo pri meni se dobe patentirana in garantirana svedča sdravila: za rast in proti spadanju žensk in moških las, kakor tudi za rast moških brk in brade; za vzmetenjem kosičobi ali tiganje v nogah, rokavih in križu; za rane, opekline, bole, ture in kraste i. t. d. Kateri bi radi moše sdravila brez upuha, garantiram \$500. Pišite takoj po cenik. "Kolektor" in ženska knjiga od 30 strani vredna 5 dolarjev za vsakega ki jo prebere. Pošljite 5 centov v markah, kakor vam pošljem Kolektor in knjizico.

JACOB WARČIČ,

1002 E. 64th St., Cleveland, Ohio.

Najmodernejša

TISKARNA

"GLAS NARODA"